

کمپین حمایت از نهایی های امسال

جزوه خلاصه نکات طلایی

www.alefac.ir

[@arsalanfirouznia](https://www.instagram.com/arsalanfirouznia)

[academyfirooznia](https://www.telegram.com/academyfirooznia)

خلاصه عبارات مهم درس اول

« أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَ لَاتَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ »	با یکتاپرستی به دین روی آور و هرگز از مشرکان نباش
اَقِم فعل امر (باب افعال) - وَجْه مفعول - كَ مضاف الیه - لِلدِّين جارومجرور - حَنِيفًا حال - لَاتَكُونَنَّ فعل نهي (فعل ناقصه) - مِنَ الْمُشْرِكِينَ جارومجرور (اسم فاعل)	
لَا تَغْتَبِ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِينٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ	هیچ ملتی از ملت های زمین نیست مگر اینکه دین و روشی برای عبادت داشته باشد
لَا - لای نفی جنس - شُعُوب اسم لای نفی جنس - مِنْ شُعُوب خبر لای نفی جنس (جارومجرور) - كَانَ فعل ناقصه - لَهُ خبر مقدم كَانَ (جارومجرور) - دین اسم مؤخر كَانَ - طَرِيقَةٌ معطوف - لِلْعِبَادَةِ جارومجرور	
فَالْآثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَشَفَ الْإِنْسَانُ ، وَ الْحَضَارَاتُ الَّتِي عَرَفَهَا مِنْ خِلَالِ الْكِتَابَاتِ وَ النَّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ ، تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْأَدِينِ وَ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ فِطْرِيٌّ فِي وَجُودِهِ	آثار قدیمی ای که انسان آن ها را کشف کرده و تمدن هایی که آن ها را از طریق نوشته ها ، نقش و نگارها ، نقاشی ها و مجسمه ها شناخته است ، بر توجه انسان به دین تأکید می کند و بر این که آن در وجود او ذاتی است ، دلالت دارد
الآثار مبتدا - الْقَدِيمَةُ صفت - الَّتِي صفت - اكْتَشَفَ فعل ماضی باب افتعال - الْإِنْسَانُ فاعل - الْحَضَارَاتُ معطوف - الَّتِي صفت - عَرَفَهَا مفعول - مِنْ خِلَالِ جارومجرور - الْكِتَابَاتِ مضاف الیه - النَّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ معطوف - تُؤَكِّدُ خبر [فعل مضارع باب تفعیل] - اهْتِمَامَ مفعول [مصدر باب افتعال - الْإِنْسَانِ مضاف الیه - بِالْأَدِينِ جارومجرور - تَدُلُّ فعل مضارع - أَنَّ حرف مشبهة بالفعل - ه اسم لَنْ - فِطْرِيٌّ خبر لَنْ - فِي وَجُودِهِ جارومجرور - ه مضاف الیه	
وَلَكِنَّ عِبَادَتِهِ وَ شَعَائِرَهُ كَانَتْ خُرَافِيَّةً ؛ مِثْلَ تَعَدُّدِ الْأَلِهَةِ وَ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينَ لَهَا لِكَسْبِ رِضَاها وَ تَجَنُّبِ شَرِّها	اما عبادت ها و مراسمش خرافی بودند؛ مثل زیاد بودن خدایان و پیشکش کردن قربانی ها برای آن ها به خاطر به دست آوردن رضایتشان و دوری هستن از بدی آن ها
لَكِنَّ حرف مشبهة بالفعل - عِبَادَةُ اسم لَكِنَّ - ه مضاف الیه - شَعَائِرُهُ معطوف - ه مضاف الیه - كَانَتْ فعل ناقصه - خُرَافِيَّةً خبر كَانَتْ - تَعَدُّدِ مضاف الیه (مصدر باب تفعیل) - الْقَرَابِينَ مضاف الیه - لَهَا جارومجرور - لِكَسْبِ جارومجرور - رِضَاها رضا مضاف الیه - ه مضاف الیه - تَجَنُّبِ معطوف (مصدر باب تفعیل) - شَرِّ مضاف الیه - ه مضاف الیه	
وَ قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ (ع) وَ صِرَاعِهِمْ مَعَ أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ	و قرآن کریم از روش (ندکی پیامبران (ع) و درگیری آن ها با اقوام کافرشان با ما سخن گفته است
قَدْ حَدَّثَ فعل ماضی نقلی باب تفعیل - نا مفعول - الْقُرْآنُ فاعل - عَنْ سِيرَةِ جارومجرور - الْأَنْبِيَاءِ مضاف الیه - صِرَاعِ معطوف - ه مضاف الیه - مَعَ ظرف - أَقْوَامِهِمُ مضاف الیه - الْكَافِرِينَ مضاف الیه (اسم فاعل)	
وَ نَتَذَكَّرُ مِثْلًا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ (ع) الَّذِي حَاوَلَ أَنْ يَنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ	و به عنوان مثال باید از ابراهیم خلیل (ع) یاد کنیم که تلاش کرد قومش را از پرستش بت ها نجات دهد
نَتَذَكَّرُ فعل مضارع - مِثْلًا ظرف - إِبْرَاهِيمَ مضاف الیه - الْخَلِيلَ (ع) مضاف الیه - الَّذِي مضاف الیه - حَاوَلَ فعل مضارع - أَنْ يَنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ	

لنذكر فعل امر غائب - متلاً مفعول - الخليل صفت - الذي صفت - حاول فعل ماضى باب مفاعلة - أن ينفذ مضارع منصوب باب افعال - قوم مفعول -
به مضاف اليه - من عبادة جار ومجرور - الأصنام مضاف اليه

عَلَى إِبْرَاهِيمَ (ع) الْفَأْسَ عَلَى كَيْفِ الضَّمِّ الْكَبِيرِ اِبْرَاهِيم (ع) تیر را بر شانه، بت بزرگ آویزان کرد

عَلَى فعل ماضى (باب تفعیل) - اِبْرَاهِيمَ فاعل - الْفَأْسَ مفعول - عَلَى كَيْفِ جار ومجرور - الضَّمِّ مضاف اليه - الْكَبِيرِ صفت

«أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِأَلْهِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ» آيا تو این (کار) را با خدايان ما کرده ای . ای ابراهيم ۱۲

أَنْتَ مبتدا - فَعَلْتَ خبر - هَذَا مفعول - بِالْهَةِ جار ومجرور - نا مضاف اليه - اِبْرَاهِيمَ منادا

بَدَأَ الْقَوْمَ يَتَهَمُوسُونَ : «إِنَّ الضَّمَّ لَا يَتَكَلَّمُ ، إِنَّمَا يَقْصِدُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوْمَ يَتَهَمُوسُونَ : «بَدُون شروع به پیچ کردند : « بدون شک بت مرف نمی زند . اِبْرَاهِيمَ فقط قصد دارد بت های ما را مسخره کند .»

بَدَأَ فعل ماضى - الْقَوْمَ فاعل - يَتَهَمُوسُونَ فعل مضارع باب تفاعل - إِنَّ حرف مشبه بالفعل - الضَّمَّ اسم إن - لَا يَتَكَلَّمُ خبر إن . فعل مضارع باب تفاعل - يَقْصِدُ فعل مضارع - اِبْرَاهِيمَ فاعل - الاستهزاء مفعول (مصدر باب استفعال) - بِأَصْنَامٍ جار ومجرور - نا مضاف اليه

«قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوا آلِهَتَكُمْ» گفتند او را بسوزانید و خدايان خود را ياری کنید

قَالُوا فعل ماضى - حَرِّقُوا فعل امر باب تفعیل - ه مفعول - انْصُرُوا فعل امر - آلِهَةُ مفعول - كُمْ مضاف اليه

فَقَذَلُوهُ فِي النَّارِ ، فَأَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهَا پس او را در آتش افکندند . و خداوند او را از آن نجات داد

فَقَذَلُوهُ فعل ماضى - ه مفعول - فِي النَّارِ جار ومجرور - أَنْقَذَهُ فعل ماضى باب افعال - ه مفعول - اللَّهُ فاعل - مِنْهَا جار ومجرور

«أَيُّهَا الْإِنْسَانُ أَنْ يَتَرَكَ سُدَى» آيا انسان گمان می کند که بپهوده (ها) می شود ؟

يَحْسَبُ فعل مضارع - الْإِنْسَانُ فاعل - أَنْ يَتَرَكَ مضارع منصوب مجهول - سُدَى حال

كَانَ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةً لَا تُدْرَكُ! كویى فشنود ساهتن همه، مردم هدفی است که به دست نمی آید

كَانَ حرف مشبه بالفعل - إِرْضَاءَ اسم كان (مصدر باب افعال) - جَمِيعِ مضاف اليه - النَّاسِ مضاف اليه - غَايَةً خبر كان - لَا تُدْرَكُ جمله وصفیه (فعل مضارع مجهول) (باب افعال)

«إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ» بی گمان ما قرآن را به (بان عربی) قرار دادیم : امید است شما مردورزی کنید

إِنَّا حرف مشبه بالفعل - نا اسم إن - جَعَلْنَاهُ خبر إن . فعل ماضى - ه مفعول - قُرْآنًا مفعول دُوم - لَعَلَّ حرف مشبه بالفعل - كُمْ اسم لَعَلَّ - تَعْقِلُونَ خبر لَعَلَّ . فعل مضارع

«فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» این . روز (رسائیز) است ولی شما نمی دانستید

هَذَا مبتدا - يَوْمُ خبر - الْبَعْثِ مضاف اليه - لَكِنَّ حرف مشبه بالفعل - كُمْ اسم لكن - كُنْتُمْ لا تعلمون (ماضى استمرارى)

بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ / هَلْ يَسَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ ؟ کوش و استخوان و پی هستند ؟	بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ / هَلْ يَسَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ ؟
هَلْ حرف استفهام - تَرَى فعل مضارع - هم مفعول - خَلِقُوا فعل ماضی مجهول - مِنْ طِينَةٍ جارومجرور - لَحْمٍ مضاف الیه - عَظْمٍ وَ عَصَبٍ معطوف	
إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعِزَّتِ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ افتخار تنها به فُردی استوار ، شرم ، پاکدامنی و ادب است	إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعِزَّتِ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ
الْفَخْرُ مبتدا - لِعِزَّتِ خبر شبه جمله (جارومجرور) - (ثَابِتٍ صفت - حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ (معطوف)	
كُلُّ طَعَامٍ لَا يَذْكُرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَهٌ فِيهِ هر غذایی که نام خداوند بر آن ذکر نشود ، بدون شک آن یک بیماری است و هیچ خیر و برکتی در آن نیست	كُلُّ طَعَامٍ لَا يَذْكُرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَهٌ فِيهِ
كُلُّ مبتدا - طَعَامٍ مضاف الیه - لَا يَذْكُرُ جمله وصفیه (مضارع منفی مجهول) - اسْمُ نائب فاعل - اللَّهُ مضاف الیه - عَلَيْهِ - غَلِيهِ جارومجرور - هُوَ مبتدا - دَاءٌ خبر - لَا (لای نفی جنس) - بَرَكَهٌ اسم لای نفی جنس - فِيهِ خبر لای نفی جنس (جارومجرور)	
إِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً / وَ كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ امروز را خوش اقبال و پر برکت قرار بده	إِجْعَلِ الْيَوْمَ سَعِيداً / وَ كَثِيرَ الْبَرَكَاتِ
إِجْعَلْ فعل امر - الْيَوْمَ مفعول - سَعِيداً مفعول دوم - كَثِيرَ معطوف - الْبَرَكَاتِ مضاف الیه	
وَ أَمَلَا الضُّدَّرَ انْشِرَاحاً / وَ قَمِي بِالْبَسْمَاتِ و سینه را از شادمانی و دهانم را از لبندها پرکن	وَ أَمَلَا الضُّدَّرَ انْشِرَاحاً / وَ قَمِي بِالْبَسْمَاتِ
أَمَلَا فعل امر - الضُّدَّرَ مفعول - انْشِرَاحاً مفعول (مصدر باب انفعال) - قَمِي معطوف - ی مضاف الیه - بِالْبَسْمَاتِ جارومجرور	
وَ أَعِنِّي فِي دَرُوسِي / وَ آدَاءِ الْوَاجِبَاتِ و مرا در درس هایم و انجام تکالیف یاری نما	وَ أَعِنِّي فِي دَرُوسِي / وَ آدَاءِ الْوَاجِبَاتِ
أَعِنْ فعل امر - ن ، نون و قایه - ی مفعول - فی دروس جارومجرور - ی مضاف الیه - آدَاءِ معطوف - الْوَاجِبَاتِ مضاف الیه	
وَ أُنِرْ عَقْلِي وَ قَلْبِي / بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ و عقل و دلم را با دانش های سودمند روشن کن	وَ أُنِرْ عَقْلِي وَ قَلْبِي / بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ
أُنِرْ فعل امر (باب افعال) - عَقْلٌ مفعول - ی مضاف الیه - قَلْبٌ معطوف - ی مضاف الیه - بِالْعُلُومِ جارومجرور - النَّافِعَاتِ صفت (اسم فاعل)	
وَ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي / وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ و پیریزی را بخت و بهره، من در زندگی قرار بده	وَ اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي / وَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ
اجْعَلْ فعل امر - التَّوْفِيقُ مفعول - حَظٌّ مفعول دوم - ی مضاف الیه - نَصِيبٌ معطوف - ی مضاف الیه - فِي الْحَيَاةِ جارومجرور	
وَ أَمَلَا الدُّنْيَا سَلاماً / شَامِلاً كُلَّ الْجِهَاتِ و دنیا را در همه، جهت ها از صلح فراگیر پر کن	وَ أَمَلَا الدُّنْيَا سَلاماً / شَامِلاً كُلَّ الْجِهَاتِ
أَمَلَا فعل امر - الدُّنْيَا مفعول - سَلامٌ مفعول دوم - شَامِلاً حال - الْجِهَاتِ مضاف الیه	
وَ اخْمِني وَ اخمِ بِلادی / مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ و از من و کشورم در برابر بدی های حوادث نگهداری کن	وَ اخْمِني وَ اخمِ بِلادی / مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ
اخمِ فعل امر - ن (نون و قایه) - ی مفعول - بِلاد مفعول - ی مضاف الیه - مِنْ شُرُورِ جارومجرور - الْحَادِثَاتِ مضاف الیه	

ترجمه عبارات مهم درس دوم

«إِلَيْهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا»	مَنْ كَانَ أَهْلًا بِرِجَالِ مَرْجَمٍ بِرِجَالِهِمْ بِه سَوَى آفَ رَاهِ يَابَدُ وَاجِبُ الْهَى اسْت
إِلَى جارومجرور - عَلَى الناس خبر مقدم شبه جمله (جارومجرور) - حِجُّ مبتدأ مؤخر - الْبَيْت مضاف اليه - مَنِ مبتدأ (اسم موصول) - اسْتَطَاعَ خبر (فعل ماضى باب استفعال) - إِلَيْهِ جارومجرور - سَبِيلًا مفعول	
جَلَسَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ أَمَامَ التَّلَافُزِ مُشْتَاقِينَ	اعضای خانواده مشتاقانه جلوس تلویزیون نشستند
جَلَسَ فعل ماضى - أعضاء فاعل - الأسرة مضاف اليه - أمام ظرف - التلفاز مضاف اليه - مشتاقين حال (اسم مفعول)	
فَسَأَلَ عَارِفٌ وَالِدَهُ مُتَعَجِّبًا : يَا أَبِي ، لِمَ تَبَكَى وَ قَدْ كُنْتَ فِي الْحَجِّ فِي الْعَامِ الْمَاضِي ؟	با تعجب از پدرش پرسید : پدرم ! چرا گریه می کنی در حالی که سال گذشته در حج بوده ای ؟
سَأَلَ فعل ماضى - عارف فاعل (اسم فاعل) - وَالِدَهُ مفعول - ه مضاف اليه - مُتَعَجِّبًا حال (اسم فاعل) - أَب مبتدأ - ي مضاف اليه - تَبَكَى فعل مضارع و فاعلش ضمير مستتر انت - كُنْتَ فعل ناقصه - فِي الْحَجِّ جارومجرور - فِي الْعَامِ جارومجرور - الْمَاضِي صفت (اسم فاعل)	
حِينَمَا أَرَى النَّاسَ يَذْهَبُونَ إِلَى الْحَجِّ ، ثُمَّ أَمَامِي ذِكْرِيَانِي حِينَ زُرْتُ أَنَا وَ أُمِّكَ هَاتَيْنِ الْمَدِينَتَيْنِ الْمُقَدَّسَتَيْنِ	هنگامی که مردم را می بینم که به حج می روند ، خاطراتم در برابرم گذر می کنند هنگامی که من و مادرت این دو شهر مقدس (پاک) را زیارت کردیم
حِينَمَا ظرف زمان - أَرَى فعل مضارع (متکلم وحده) - النَّاسَ مفعول - يَذْهَبُونَ جمله حالیه (فعل مضارع) - إِلَى الْحَجِّ جارومجرور - ثُمَّ مُرَّ فعل مضارع - أَمَامِي مضاف اليه - ذِكْرِيَانِي مضاف اليه - حِينَ ظرف - زُرْتُ فعل ماضى - ه مضاف اليه - هَاتَيْنِ مفعول (اسم اشاره) - الْمَدِينَتَيْنِ صفت (اسم مفعول) - الْمُقَدَّسَتَيْنِ صفت (اسم مفعول)	
كُلُّ مُسْلِمٍ حِينَ يَرَى هَذَا الْمَشْهَدَ ، وَ يَتَذَكَّرُ الْأَمَاكِنَ الْمُقَدَّسَةَ يَشْتَاقُ إِلَيْهَا	هر مسلمان هنگامی که این صحنه را می بیند ، و مکان های مقدس را به یاد می آورد ، به آن ها مشتاق و علاقمند میشود
كُلُّ مبتدأ - مُسْلِمٍ مضاف اليه (اسم فاعل) - حِينَ ظرف زمان - يَرَى فعل مضارع - هَذَا مفعول - الْمَشْهَدَ صفت (اسم مکان) - يَتَذَكَّرُ فعل مضارع (باب تفعّل) - الْأَمَاكِنَ مفعول - الْمُقَدَّسَةَ صفت (اسم مفعول) - يَشْتَاقُ فعل مضارع (باب تفعّل) - إِلَيْهَا جارومجرور	
وَ أَنَا أَتَذَكَّرُ جَبَلِ النَّورِ الَّذِي كَانَ النَّبِيُّ يَتَعَبَّدُ فِي غَارِ جِرَاءِ الْوَاقِعِ فِي قُبَّةِ	و من کوه نور را که پیامبر (ص) در غار مرا ، واقع در قلعه آن عبادت می کرد ، به یاد می آورم
أَنَا مبتدأ - أَتَذَكَّرُ خبر (فعل مضارع باب تفعّل / متکلم وحده) - جَبَلِ مفعول - النَّورِ مضاف اليه - الَّذِي الذى صفت - كَانَ فعل ناقصه - النَّبِيُّ اسم کان - يَتَعَبَّدُ فعل مضارع (باب تفعّل) - فِي غَارِ جارومجرور - جِرَاءِ مضاف اليه - الْوَاقِعِ صفت (اسم فاعل) - فِي قُبَّةِ جارومجرور - ه مضاف اليه	

آیا غار ثور را که پیامبر (ص) در راه هجرتش به مدینه، منوره به آن پناه برد، دیدید؟	هَلْ رَأَيْتُمَا غَارَ ثَوْرٍ الَّذِي لَبَّيَّا إِلَيْهِ النَّبِيُّ (ص) فِي طَرِيقِ هِجْرَتِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ الْمُتَوَرَّةِ ؟
هَلْ حرف استفهام - رَأَيْتُمَا فعل ماضی - غَارَ مفعول - ثَوْرٍ مضاف الیه - الَّذِي صفت - لَبَّيَّا فعل ماضی - إِلَيْهِ جارومجرور - النَّبِيُّ فاعل - فِي طَرِيقِ جارومجرور - هِجْرَتِهِ هجرة مضاف الیه - ه مضاف الیه - إِلَى الْمَدِينَةِ جارومجرور - الْمُتَوَرَّةِ صفت (اسم مفعول)	
من آرزو دارم یک بار دیگر همراه همه، اعضای خانواده و همراه نزدیکان برای زیارت مکه، مکرّمه و مدینه، منوره مشرف شوم	أَنَا أُمَتِّنُ أَنْ أَتَشْرَفَ مَعَ جَمِيعِ أَغْضَاءِ الْأُسْرَةِ وَ مَعَ الْأَقْرَبَاءِ لِزِيَارَةِ مَكَّةِ الْمُكْرَمَةِ وَ الْمَدِينَةِ الْمُتَوَرَّةِ مَرَّةً أُخْرَى
أَنَا مبتدا - أُمَتِّنُ خبر (مضارع باب تفعّل / متکلم وحده) - أَنْ أَتَشْرَفَ مضارع منصوب (باب تفعّل) - مَعَ طَرَف - جَمِيعِ مضاف الیه - أَغْضَاءِ اعضای خانواده و همراه - الْأُسْرَةِ الاسرة مضاف الیه - مَعَ طَرَف - الْأَقْرَبَاءِ مضاف الیه - لِزِيَارَةِ زیارة جارومجرور - مَكَّةِ مکرّمه مضاف الیه - الْمَدِينَةِ المدینه معطوف - الْمُتَوَرَّةِ المنوره صفت (اسم مفعول) - أُخْرَى صفت (اسم تفضیل)	
تو می دانی که پیام درد می کند	أَنْتَ تَعْلَمِينَ أَنَّ رَجُلِي تُوَلِّمَنِي
أَنْتَ مبتدا - تَعْلَمِينَ خبر (فعل مضارع / مفرد مؤنث مخاطب) - أَنَّ حرف مشبهه بالفعل - رَجُلِي رجل اسم أن - ی مضاف الیه - تُوَلِّمَنِي توّلّم خبر أن (مضارع باب افعال) - ن (نون و قایه) - ی مفعول	
این دو دفتر، فلان به یک گشت علمی در اینترنت پرداختند	هَاتَانِ الْبَتَانِ قَامَتَا بِجَوْلَةٍ عِلْمِيَّةٍ فِي الْإِنْتَرْنِتِ مُبْتَسِمَتَيْنِ
هَاتَانِ مبتدا - الْبَتَانِ البتتان عطف بیان - قَامَتَا خبر (فعل ماضی) - بِجَوْلَةٍ جارومجرور - عِلْمِيَّةٍ صفت - فِي الْإِنْتَرْنِتِ فی الانترنت جارومجرور - مُبْتَسِمَتَيْنِ مُبتسمتین حال (اسم فاعل)	
تماشایی ها تیم پیروزشان را با خوشحالی تشویق می کنند	يُشَجِّعُ الْمُتَفَرِّجُونَ قَرِيبَهُمُ الْفَائِزَ فَرِحِينَ
يُشَجِّعُ فعل مضارع باب تفعیل - الْمُتَفَرِّجُونَ المتفرجون فاعل (اسم فاعل) - قَرِيبَهُمُ فريق مفعول - الْفَائِزَ الفائز صفت (اسم فاعل) - فَرِحِينَ فرحین حال	
و سست نگریدد و غلگین نشوید در مالی که شما برزیدید	« وَ لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ »
لَا تَهِنُوا فعل نهی - لَا تَحْزَنُوا فعل نهی - أَنْتُمْ الاعلمون : (جمله حالیه) (انتم مبتدا + الاعلون خبر (اسم تفضیل) (مفردش : الاعلى)	
مردم ! ابتدا ایک امت بودند، آن گاه خداوند پیامبران را مرّده دهلده فرستاد	« كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ »
كَانَ فعل ناقصه - النَّاسِ اسم كان - أُمَّةً خبر كان - وَاحِدَةً صفت (اسم فاعل) - فَبَعَثَ فعل ماضی - اللَّهُ فاعل - النَّبِيِّنَ النبیین مفعول - مُبَشِّرِينَ مبشّرين حال (اسم فاعل)	
ولی و سرپرست شما تنها خدا و رسول اوست و کسانی که ایمان آورده اند ؛ همان ها که نماز را برپا می دارند و در مال رکوع زکات می دهند	« إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ »
وَلِيُّكُمْ مبتدا - اللَّهُ مضاف الیه - رَسُولُهُ رسول معطوف - ه مضاف الیه - الَّذِينَ الَّذِينَ معطوف - آمَنُوا فعل ماضی (باب افعال) - الَّذِينَ صفت - يُقِيمُونَ یقیمون فعل مضارع (باب افعال) - الصَّلَاةَ الصلاة مفعول - يُؤْتُونَ یوتون فعل مضارع (باب افعال) - الزَّكَاةَ الزکاة مفعول - هَم راکعون جمله حالیه - هُم مبتدا - رَاكِعُونَ راکعون خبر (اسم فاعل)	

از بردباری و نماز یاری بهیچید	« وَ اسْتَعِينُوا بِالْصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ »
استعینوا فعل امر (باب استفعال) - بالصبر جارومجرور - الصلوة معطوف	
هرکسی هوشنده، مرگ است	« كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ »
کُل مبتدا - نفس مضاف الیه - ذائقة خبر (اسم فاعل) - الموت مضاف الیه	
آقای مسلمی با دوستش که مکانیک خودرو است، تماس گرفت تا ماشینشان را تعمیر کند	إِنْتَضَلَ السَّيِّدُ مُسْلِمِي بِصَدِيقِهِ مُصْلِحِ السَّيَّارَاتِ لِكَيْ يُصْلَحَ سَيَّارَتَهُمْ
إِنْتَضَلَ فعل ماضی (باب اختعال) - السید فاعل - بصديق جارومجرور - مصلح الیه - مُصْلِح (اسم فاعل) - السیارات مضاف الیه (اسم مبالغه) - لکی یصلح مضارع منصوب (باب تفعیل) - سیارة مفعول (اسم مبالغه) - هم مضاف الیه	
ماشین آنها را با تراکتور کشید و آن را به تعمیرگاه خود برد	جَرَّ سَيَّارَتَهُمْ بِالْجَرَّازَةِ وَ أَخَذَهَا إِلَى مَوْقِفِ تَصْلِيحِ السَّيَّارَاتِ
جَرَّ فعل ماضی - سیارة فاعل (اسم مبالغه) - هم مضاف الیه - بالجرارة جارومجرور (اسم مبالغه) - أخذ فعل ماضی - ها مفعول - إلى موقف جارومجرور (اسم مکان) - تصلح مضاف الیه (مصدر باب تفعیل) - السیارات مضاف الیه (اسم مبالغه)	
این ماهی بچه های خود را هنگام خطر می بلعد؛ سپس بعد از برطرف شدن آن، آن ها را برون می آورد	هَذِهِ السَّمَكَةُ تَبْلَعُ صِغَارَهَا عِنْدَ الْخَطَرِ؛ ثُمَّ تُخْرِجُهَا بَعْدَ زَوَالِهِ
هذه مبتدا - السمكة عطف بیان - تبلع خبر - صغار مفعول (مفردش : صغیر) - ها مضاف الیه - عند ظرف زمان - الخطر مضاف الیه - ثم حرف عطف - تخرج فعل مضارع (باب افعال) - ها مضاف الیه - بعد ظرف زمان - زوال مضاف الیه - مضاف الیه	
ماهی تیرانداز از عجیب ترین ماهی ها در شکار است	سَمَكَةُ السَّهْمِ مِنْ أَعْجَبِ الْأَسْمَاكِ فِي الصَّيْدِ
سمكة مبتدا - السهم مضاف الیه - من أعجب خبر شبه جمله (جارومجرور - اسم تفضیل) - الأسماك مضاف الیه (سَمَك) - فی الصيد جارومجرور	
او پی در پی قطره های آب را با قدرتی که شبیه رها کردن تیر است، از دهانش به هوا می اندازد (پرتاب می کند)	إِنَّمَا تُطْلِقُ قَطْرَاتِ الْمَاءِ مُتتَالِيَةً مِنْ قِمَإِهَا إِلَى الْهَوَاءِ بِقُوَّةٍ تُشَبِّهُ إِطْلَاقَ السَّهْمِ
إن حرف مشبهه بالفعل - ها اسم إن - تطلق خبر إن (فعل مضارع باب افعال) - قطرات مفعول - الماء مضاف الیه - متتالية حال (اسم فاعل) - من قم جارومجرور - ها مضاف الیه - إلى الهواء جارومجرور - بقوة جارومجرور - تشبه فعل مضارع (باب افعال) - إطلاق مفعول (مصدر باب افعال) - السهم مضاف الیه	
هنگامی که مشره روی آب می افتد، آن را زنده می بلعد	عِنْدَمَا تَسْقُطُ الْحَشْرَةُ عَلَى سَطْحِ الْمَاءِ تَبْلَعُهَا حَيَّةٌ
عندما ظرف زمان - تسقط فعل مضارع - الحشرة فاعل - على سطح جارومجرور - السماء مضاف الیه - تبلع فعل مضارع - ها مفعول - حية حال	
علاقه مردان ماهی های زینتی شیفته، این ماهی هستند	هُوَاءُ أَسْمَاكِ الزَّيْنَةِ مُعْجِبُونَ بِهَذِهِ السَّمَكَةِ
هواة مبتدا (مفردش لهاوی) - أسماك مضاف الیه (مفردش سَمَك) - الزينة صفت - معجبون خبر (اسم مفعول) - بهذه جارومجرور - السمكة عطف بیان	
اما غذا دادن به آن برایشان سخت است؛ زیرا آن دوست دارد که	وَلَكِنْ تُغْذِّيَتُهَا صَعْبَةٌ عَلَيْهِمْ، لِأَنَّهَا تُحِبُّ أَنْ تَأْكُلَ الْفَرَائِسَ الْحَيَّةَ

خلاصه عبارات مهم درس سوم

دانش را با نوشتن به بلد آورید	قَبِدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ !
قَبِدُوا (فعل امر از باب تفعیل) - الْعِلْمَ (مفعول) - بِالْكِتَابَةِ (جارومجرور)	
همانا ممدود کردن در برگزیدن کتاب ها همانند ممدود کردن در انتساب غذا است . هر دوی آن ها فقط برای بهی یا بیمار هستند	إِنَّ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكُتُبِ كَالْتَّحْدِيدِ فِي اخْتِيَارِ الطَّعَامِ . كِلَاهُمَا لَا يَكُونُ إِلَّا لِطِفْلِ أَوْ مَرِيضٍ
إِنَّ (حرف مشبهة بالفعل) - التحديد اسم إن (مصدر باب تفعیل) - في اختيار (جارومجرور) (مصدر باب افتعال) - الكتب مضاف اليه - كالتحديد خبر شبه جمله (جارومجرور) - في اختيار (جارومجرور) (مصدر باب افتعال) - الطعام (مضاف اليه) - كلاً (مبتدا) - هما (مضاف اليه) - لا يكون خبر (فعل ناقصه) - لطفل مستثنى (جارومجرور) - مريض (معطوف)	
تجربه ها ما را از کتاب ها بی نیاز نمی کند ؛ زیرا کتاب ها تجربه های ملت ها در گذر هزاران سال هستند	التَّجَارِبُ لَا تُغْنِينَا عَنِ الْكُتُبِ ، لِأَنَّ الْكُتُبَ تَجَارِبُ الْأُمَمِ عَلَى مَرِّ آلَافِ السِّنِينَ
التجارب مبتدا (مفردش : تجربه) - لا تغنينا خبر (فعل مضارع باب افعال) / تا مفعول - عن الكتب جارومجرور - أن حرف مشبهة بالفعل - الكتب (اسم أن) - تجارب خبر أن - الأمم مضاف اليه (مفردش : أمة) - على مر (جارومجرور) - آلاف (مضاف اليه) - السنين (مضاف اليه)	
ممکن نیست تجربه ، یک شخص به بیش از ده ها سال برسد	لَا يُمَكِّنُ أَنْ تَبْلُغَ تَجْرِبَةُ الْفَرْدِ الْوَاحِدِ أَكْثَرَ مِنْ عَشْرَاتِ السِّنِينَ
لا يمكن (فعل مضارع باب افعال) - أن تبلغ (مضارع منصوب) - تجربة (فاعل) - الفرد (مضاف اليه) - الواحد (صفت از نوع اسم فاعل) - أكثر (أكثر) مفعول مطلق نبائی (اسم تفضیل) - من عشرات (جارومجرور)	
کمان نمی کنم که کتاب های تکراری وجود داشته باشد ؛ زیرا اعتقاد دارم هنگامی که هزار نویسنده یک ایده (اندیشه) را مطرح کنند . هزار ایده می شود	لَا أَظُنُّ أَنَّ هُنَاكَ كُتُبًا مُكَرَّرَةً ، لِأَنِّي أَعْتَقِدُ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ إِذَا طَرَحَهَا أَلْفُ كَاتِبٍ ، أَصْبَحَتْ أَلْفُ فِكْرَةٍ
لا أظن (فعل مضارع منفی) و فاعلش ضمیر مستتر أنا - أن حرف مشبهة بالفعل - هناك خبر مقدم أن (شبه جمله) - كتباً (اسم مؤخر أن) - مكررة صفت (اسم مفعول) - أن حرف مشبهة بالفعل - ي اسم أن - اعتقد خبر أن (فعل مضارع باب افتعال / صيغة متکلم وحده) - أن حرف مشبهة بالفعل - الفكرة (اسم أن) - الواحدة (صفت) - إذا (ظرف زمان) - طرح (فعل ماضی) - ها (مفعول) - ألف (فاعل) - كاتب (اسم فاعل) - أصبحت فعل ناقصه - ألف (خبر أصبحت) - فكرة (همبیز)	
این کار لذت بخش تر و سودمندتر از خواندن موضوعات گوناگون	هَذَا الْعَمَلُ أَمْتَعُ وَ أَفْضَحُ مِنْ قِرَاءَةِ الْمَوْضُوعَاتِ الْمُتَعَدِّدَةِ

است	
هذا مبتدا - العمل عطف بيان - امتنع خبر (اسم تفضيل) - أنفع معطوف (اسم تفضيل) - من قراءة جارومجرور - الموضوعات مضاف اليه (اسم مفعول) - المتعددة صفت (اسم فاعل)	
من مطمئن مستم که هر نویسنده ای ناپلئون را با ویژگی های توصیف کرده است که به ویژگی های نویسندگان دیگر شباهت ندارد	أنا وائِقُ أَنْ كُلَّ كَاتِبٍ قَدْ وَصَفَ نَابِلْيُونَ بِأَوْصَافٍ لَا تُشَبِّهُ أَوْصَافَ الْكُتَّابِ الْآخَرِينَ
أنا مبتدا - وائِقُ خبر (اسم فاعل) - أَنْ حرف مشبهة بالفعل - كُلَّ اسم أَنْ - كَاتِبٍ مضاف اليه (اسم فاعل) - قَدْ وَصَفَ (فعل ماضى نقلی) - نَابِلْيُونَ فاعل - بِأَوْصَافٍ جارومجرور - لَا تُشَبِّهُ جملة وصفیه (مضارع باب افعال) - أَوْصَافٍ مفعول - الْكُتَّابِ مضاف اليه (مفردش : كاتب اسم فاعل) - الْآخَرِينَ صفت (اسم تفضيل)	
چه بسا کتابی که خواننده، آن را ورق می زند و در وهوش عمیقاً تأثیر می گذارد به طوری که در اندیشه هایش آشکار می شود	رُبَّ كِتَابٍ يَتَصَفَّحُهُ قَارِئُهُ : فَيُؤَثِّرُ فِي نَفْسِهِ تَأْثِيرًا عَمِيقًا يَظْهَرُ فِي آرَائِهِ
رُبَّ حرف جر - كِتَابٍ مجرور به حرف جر - يَتَصَفَّحُهُ فعل مضارع (باب تفعّل) - قَارِئُهُ فاعل (اسم فاعل) - فِي مضاف اليه - يَظْهَرُ فعل مضارع (باب تفعّل) - فِي نَفْسِهِ جارومجرور - تَأْثِيرًا مفعول مطلق نوعی - عَمِيقًا صفت - يَظْهَرُ جملة وصفیه - فِي آرَائِهِ جارومجرور - فِي مضاف اليه	
به همین دلیل در زندگی اش با وهود شرایط سختش ، چیزی از فعالیت و نشاط نمی بینیم	لِهَذَا لَا نَشَاهِدُ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النُّشَاطَ عَلَى رَغْمِ ظُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ
لِهَذَا جارومجرور - لَا نَشَاهِدُ فعل مضارع منفی - فِي حَيَاتِهِ جارومجرور - النُّشَاطَ مفعول - عَلَى مضاف اليه - النُّشَاطَ مستثنی - رَغْمِ جارومجرور - ظُرُوفِهِ مضاف اليه - الْقَاسِيَةِ صفت (اسم فاعل)	
به کتابخانه عربی بیش از صد کتاب در (میله های گوناگون اضافه کرده است	قَدْ أَضَافَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الْعَرَبِيَّةِ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتَابٍ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ
قَدْ أَضَافَ (فعل ماضى باب افعال) - إِلَى الْمَكْتَبَةِ جارومجرور - الْعَرَبِيَّةِ صفت - أَكْثَرَ مفعول مطلق نیایی (اسم تفضيل) - مِنْ مِئَةِ جارومجرور - كِتَابٍ مفعول - فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ جارومجرور - فِي الْمَجَالَاتِ جارومجرور - الْمُخْتَلِفَةِ صفت (اسم فاعل)	
انگلیسی را از گردشگرانی که برای دیدن آثار تاریخی به مصر می آمدند یاد گرفت	فَقَدْ تَعَلَّمَ الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مِنَ السِّيَاحِ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ لِرِيزَارَةِ الْأَثَارِ التَّارِيخِيَّةِ
فَقَدْ تَعَلَّمَ ماضى نقلی از باب تفعّل - الْإِنْجِلِيزِيَّةَ مفعول - مِنَ السِّيَاحِ جارومجرور (مفرد سياح) - الَّذِينَ (صفت) - كَانُوا فعل ناقصه - يَأْتُونَ خبر كانوا (فعل مضارع) - إِلَى مِصْرَ جارومجرور (لِرِيزَارَةِ) - لِرِيزَارَةِ جارومجرور - الْأَثَارِ مضاف اليه (- التَّارِيخِيَّةِ) صفت (صفت)	
هر چیزی با اتفاق کم می شود جز علم	كُلُّ شَيْءٍ يَنْقُصُ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ
كُلُّ مبتدا - شَيْءٍ مضاف اليه (- يَنْقُصُ خبر (فعل مضارع) - بِالْإِنْفَاقِ جارومجرور (باب افعال) - الْعِلْمُ مستثنی)	
هر ظرفی با آنچه در آن قرار داده شود، تنگ می شود مگر ظرف علم .	كُلُّ وِعَاءٍ يُضَيَّقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وِعَاءَ الْعِلْمِ : فَإِنَّهُ يَتَّسِعُ بِهِ

که به وسیله، آن وسعت می یابد	
کُلُّ (مبتدا) - وعاء (مضاف الیه) - یَضِيقُ (خبر افعال مضارع) - هُما (جارومجرور) - جَعَلَ (فعل ماضی مجهول) - فیه (جارومجرور) - وعاء (مستثنی) - العِلْم (مضاف الیه) - إِنَّ حرف مشبهة بالفعل - هُ (اسم إنّ) - يَتَسَّعُ خبر أنّ (باب افتعال) - ع (جارومجرور)	
و زندگی دنیا تنها یک بازیچه و سرگرمی است	« وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ »
الحياة الدنيا (ترکیب وصفی) - لَعِب (مستثنی) - لهو (معطوف)	
پرنده ای وجود دارد که « برناکل » نامیده می شود و لانه اش را بر فراز کوه هایی بلند، دور از شکارچیان می سازد	هُنَاكَ طَائِرٌ يُسَمَّى « بَرْنَاكِلَ » يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ جِبَالٍ مُرْتَفِعَةٍ بَعِيداً عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ
هُنَاكَ (خبر مقدم) - طَائِرٌ (مبتدای مؤخر) - يُسَمَّى (جمله وصفیه فعل مضارع باب تفعیل) - بَرْنَاكِلَ (نائب فاعل) - يَبْنِي (فعل مضارع) - عُشٍّ (مفعول) - هُ (مضاف الیه) - فوق (ظرف مکان) - جِبَالٍ (مضاف الیه) - مُرْتَفِعَةٍ (صفت اسم فاعل) - بَعِيداً (ظرف مکان) - عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ (جارومجرور) (اسم فاعل)	
و هنگامی که هوچه هایش بزرگ می شوند، از آن ها می خواهد از لانه، بلندشان ببرند	وَ عِنْدَمَا تَكْبُرُ فِرَاحُهُ، يُرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِرَ مِنْ عُشِّهَا الْمُرْتَفِعِ
عِنْدَمَا (ظرف زمان) - تَكْبُرُ (فعل مضارع) - فِرَاحُهُ (فاعل) - هُ (مضاف الیه) - يُرِيدُ (فعل مضارع باب افعال) - مِنْهَا (جارومجرور) - أَنْ تَقْفِرَ (مضارع منصوب) - مِنْ عُشٍّ (جارومجرور) - هَا (مضاف الیه) - الْمُرْتَفِعِ (صفت اسم فاعل)	
و هلد بار با صفره ها برافروزد می کنند	وَ تَصْطَلِمُ بِالْصُّخُورِ عِدَّةَ مَرَّاتٍ
تَصْطَلِمُ فعل مضارع (باب افتعال) - بِالْصُّخُورِ جارومجرور - عِدَّةَ مفعول مطلق - مَرَّاتٍ مضاف الیه	
افکندن هوچه ها صحنه ای بسیار ترسناک است	سُقُوطُ الْفِرَاحِ مَشْهَدٌ مُرْعِبٌ جِدًّا
سُقُوطُ مبتدا - الْفِرَاحِ جارومجرور - مَشْهَدٌ (اسم مکان) - خَبَر - مُرْعِبٌ (اسم فاعل) - صِفَت - جِدًّا مفعول مطلق	
پیرا آن بخشی از زندگی دشوار آن هاست	لِأَنَّهُ قِسْمٌ مِنَ الْقَاسِيَةِ
أَنَّ حرف مشبهة بالفعل - هُ (اسم إنّ) - قِسْمٌ خبر إنّ - مِنَ الْقَاسِيَةِ جارومجرور	

این فرزندان بهترین همه، بندگان خداست / این . پرهیزکار پاک پاکیزه و بزرگ قوم است	هَذَا ابْنٌ حَبِیرٍ عِبَادِ اللَّهِ كُلِّهِمْ / هَذَا التَّقَى التَّقَى الطَّاهِرُ الْعَلَمُ
هذا مبتدا - ابن خبر - حَبِیر مضاف الیه (اسم تفضیل) - عباد مضاف الیه - الله مضاف الیه - كُلُّ تأكيد - هُم مضاف الیه - هذا مبتدا - التقى خبر اول - التقى خبر دوم - الطاهر خبر سوم - العلم خبر چهارم	
و این گفته، تو که « این کیست ؟ » . زبان رساننده بدو نیست / عرب و غیر عرب کسی را که تو نشانفتی . می شناسند	وَ لَيْسَ قَوْلُكَ : مَنْ هَذَا ؟ بِضَانِهِ / أَلْعَرَبُ تَعْرِفُ مَنْ أَنْكَرْتَ وَ الْعَجَمُ
لیست فعل ناقصه - قول اسم لیست - مَنْ مضاف الیه - مَنْ خبر مقدم - هَذَا مبتدای مؤخر - بضانیه خبر لیست (جارومجرور) (اسم فاعل) - ه مضاف الیه - أَلْعَرَبُ مبتدا - تَعْرِفُ خبر - مَنْ مفعول - أَنْكَرْتَ فعل ماضی از باب افعال - الْعَجَمُ معطوف	
در روزی از (روزها) پدرش او را نزد امیر م (منان علی ع) آورد	فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ جَاءَ بِهِ أَبُوهُ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ (ع)
فی يوم جارومجرور - مِنَ الْأَيَّامِ جارومجرور - جَاءَ فعل ماضی - بِهِ جارومجرور - أَبُو فاعل - ه مضاف الیه - إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ مضاف الیه (اسم فاعل)	
این پسر من است . نزدیک است شاعری بزرگ شود	هَذَا ابْنِي يَكَاذُ يَكُونُ شَاعِرًا عَظِيمًا
هذا مبتدا - ابن خبر - ی مضاف الیه - يَكَاذُ فعل ناقصه - يَكُونُ فعل ناقصه (اسم یكُونُ ضمیر هُوَ مستتر) - شاعرًا خبر یكُونُ (اسم فاعل) - عَظِيمًا صفت	
سپس به سوی خلفای بنی امیه در شام کوچ کرد و آن ها را ستود و جایزه های آن ها را به دست آورد	ثُمَّ رَحَلَ إِلَى خُلَفَاءِ بَنِي أُمَيَّةَ بِالشَّامِ ، وَ مَدَحَهُمْ وَ نَالَ جَوَائِزَهُمْ
رَحَلَ فعل ماضی باب تفعیل - إِلَى خُلَفَاءِ جارومجرور - بَنِي أُمَيَّةَ مضاف الیه - بِالشَّامِ جارومجرور - مَدَحَ فعل ماضی - نَالَ فعل ماضی - جَوَائِزَهُمْ جوائز مفعول (مفردش : جائزة) - هُم مضاف الیه	
هشام طواف کرد و هنگامی که به سنگ (مَبْرَأُ السُّود) رسید، نتوانست آن را به خاطر زیادی جمعیت مسع کند	فَطَافَ هِشَامٌ وَلَمَّا وَصَلَ إِلَى الْحَجَرِ لَمْ يَقْدِرْ أَنْ يَسْتَلِمَهُ لِكَثْرَةِ الْإِزْدِحَامِ
طَافَ (فعل ماضی) - هِشَامٌ (فاعل) - لَمَّا (ظرف زمان) - وَصَلَ (فعل ماضی) - إِلَى الْحَجَرِ (جارومجرور) - لَمْ يَقْدِرْ (مضارع مجزوم) - أَنْ يَسْتَلِمَهُ (مضارع منصوب باب افعال) - لِكَثْرَةِ (جارومجرور) - الْإِزْدِحَامِ (مصدر باب افعال)	
برای او جایگاهی برپاشد و بر آن نشست در حالی که به مردم نگاه می کرد	فُنْصِبَ لَهُ مَنبَرٌ وَ جَلَسَ عَلَيْهِ يَنْظُرُ إِلَى النَّاسِ
نُصِبَ (ماضی فعل مجهول) - لَهُ (جارومجرور) - مَنبَرٌ (نائب فاعل) - جَلَسَ (فعل ماضی) - عَلَيْهِ (جارومجرور) - يَنْظُرُ جمله حالیه - إِلَى النَّاسِ (جارومجرور)	
در حالی که به ماهیان می نگریست . ناگهان (بن العابدین ع) آمد و فانه [خدا] را طواف کرد	بَيْنَمَا يَنْظُرُ إِلَى الْحُجَّاجِ ، إِذْ جَاءَ زَيْنُ الْعَابِدِينَ (ع) فَطَافَ بِالْبَيْتِ
بَيْنَمَا يَنْظُرُ (جارومجرور) - إِلَى الْحُجَّاجِ (جارومجرور) - إِذْ جَاءَ (جارومجرور) - زَيْنُ الْعَابِدِينَ (جارومجرور) - فَطَافَ (جارومجرور) - بِالْبَيْتِ (جارومجرور)	

يَبْتَاعُ (طرف) - يَنْظُرُ (فعل مضارع) - إِلَى الْخَبَاحِ جَارُومَجْرُور (مفرد: خباج) - إِذْ (ظرف زمان) - جَاءَ (فعل ماضى) - زَيْنٌ (فاعل) - الْعَابِدِينَ (مضاف اليه) (اسم فاعل) - طَافَ (فعل ماضى) - بِالْبَيْتِ (جارومَجْرُور) (مضاف اليه)

مَنْ هَذَا الَّذِى قَدْ سَمَحَ النَّاسُ لَهُ بِاسْتِئْثَانٍ؟ | این کیست که مردم به او اجازه داده اند تا سنگ را مسیح کند ؟

من (خبر مقدم) - هَذَا (مبتدای مؤخر) - الَّذِى (الذى) (صفت) - قَدْ سَمَحَ (ماضى نقلی) - النَّاسُ (فاعل) - لَهُ (جارومَجْرُور) - بِاسْتِئْثَانٍ (جارومَجْرُور) (مصدر باب افتعال) - الْحَجَرِ (مضاف اليه)

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ | کسی از شما ایمان نمی آورد مگر این که برای برادرش دوست بدارد آن چه را که برای خود دوست می دارد

لَا يُؤْمِنُ (فعل منفى مضارع) باب المَعَالِ - أَحَدُ (فاعل) - كُمْ (مضاف اليه) - حَتَّى يُحِبَّ (مضارع منصوب باب المَعَالِ) - لِأَخِيهِ (جارومَجْرُور) - مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ (مضاف اليه) - مَا مَفْعُول - يُحِبُّ (فعل مضارع منفى از باب المَعَالِ) - لِنَفْسِهِ (جارومَجْرُور) - ه (مضاف اليه)

إِذَا أَنْتَ أَكْرَمْتَ الْكَرِيمَ مَلَكَتْهُ / وَإِنْ أَنْتَ أَكْرَمْتَ النَّيِّمَ قَمَرَدَا | هرگاه تو انسان بزرگوار را گرامی بداری، او را در اختیار می گیری او را به دست می آوری؛ و اگر انسان پست را گرامی بداری، سرکشی می کند

إِذَا (ظرف زمان) - أَنْتَ (مبتدای خبر) - أَكْرَمْتَ (باب المَعَالِ) - الْكَرِيمَ (فاعل) - مَلَكَتْهُ (فعل ماضى) - ه (مضاف اليه) - أَنْتَ (مبتدای خبر) - أَكْرَمْتَ (فعل مضارع) - النَّيِّمَ (فاعل) - قَمَرَدَا (جواب شرط) (ماضى باب تَفَعَّلَ)

إِدْعَى الثُّغْلَبُ شَيْئًا وَ طَلَبَ / قِيلَ هَلْ مِنْ شَهِيدٍ قَالَ الذُّنْبُ | (روبه چیزی را ادعا کرد و خواست؛ به او گفته شد آیا شاهدی داری؟ گفت: دما (همان ضرب المثل معروف فارسی است که می گوید: به روبه گفتند: شاهدت کیه؟ گفت: دَمَمَا)

إِدْعَى (فعل ماضى باب افتعال) - الثُّغْلَبُ (فاعل) - شَيْئًا مَفْعُول - طَلَبَ (فعل مضارع) - قِيلَ (فعل ماضى مجهول) - هَلْ حَرْفِ اسْتِفْهَام - مِنْ شَهِيدٍ جَارُومَجْرُور (اسم فاعل) - قَالَ (فعل ماضى) - الذُّنْبُ (مفعول)

مُدَّ رَجُلَكَ عَلَى قَدْرِ كِسَائِكَ! | پایت را به اندازه، جامه ات دراز کن! (در فارسی می گوئیم: پایت را به اندازه، کلیمت دراز کن)

مُدَّ (فعل امر) - رَجُلَ (مفعول) - كَ (مضاف اليه) - عَلَى قَدْرِ جَارُومَجْرُور - كِسَاءَ (مضاف اليه) - كَ (مضاف اليه)

عِنْدَ الشُّدَائِدِ يُعْرِفُ الْإِخْوَانُ | هنگام سختی ها دوستان شناسنامه می شوند

عِنْدَ (ظرف زمان) - الشُّدَائِدِ (مضاف اليه) - يُعْرِفُ (فعل مضارع مجهول) - الْإِخْوَانُ (فاعل) (جمع مکرر - مفردش: أَخ)

إِنَّ الرُّزْعَ يَنْبُتُ فِي السَّهْلِ وَلَا يَنْبُتُ فِي الصَّفَا | به درستی که کشت در دشت می روید و بر تخته سنگ نمی روید

إِنَّ (حرف) - الرُّزْعَ (فاعل) - يَنْبُتُ (فعل مضارع) - فِي السَّهْلِ (جارومَجْرُور) - وَلَا يَنْبُتُ (فعل مضارع) - فِي الصَّفَا (جارومَجْرُور)

إِنْ حرف مشبهة بالفعل - الزرع اسم إن - يَنْبُثُ خبر (فعل مضارع) - فِي السَّهْلِ جار ومجرور - لِإِنْبُثَ فعل مضارع منفى - فِي الضُّفَا جار ومجرور

مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا، فَلْيَنْبِذْهُ تَعْلِيمَ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْلِيمِ غَيْرِهِ	هرکس خود را پیشوای مردم قرار دهد، باید پیش از آموزش دیگری، آموزش خودش را آنگاه کند
--	--

مَنْ مبتدا (ادات شرط) - نَصَبَ فعل شرط (فعل ماضی) - نَفْسَ مفعول - ه مضاف الیه - لِلنَّاسِ جار ومجرور - إِمَامًا مفعول دوم - یَنْبِذْ فعل امر غائب - تَعْلِيمَ جار ومجرور (مصدر باب تفعیل) - نَفْسَ مضاف الیه - ه مضاف الیه - قَبْلَ ظرف - تَعْلِيمَ مضاف الیه (مصدر باب تفعیل) - غَيْرِ مضاف الیه - ه مضاف الیه

وَلْيَكُنْ تَأْدِيبُهُ بِسِرِّهِ قَبْلَ تَأْدِيبِهِ بِلِسَانِهِ	و باید ادب آموزشی اش پیش از (بانش با کردارش باشد) و باید ادب آموزی او با کردارش پیش از ادب آموزی با (بانش باشد)
---	---

لْيَكُنْ (فعل امر غائب) (فعل ناقصه) - تَأْدِيبُ اسم لیکن (مصدر باب تفعیل) - بِسِرِّهِ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - قَبْلَ ظرف زمان (ه مضاف الیه) - تَأْدِيبُ مضاف الیه (ه مضاف الیه) - بِلِسَانِهِ جار ومجرور (ه مضاف الیه)

مُعَلِّمٌ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُهَا أَحَقُّ بِالْإِجْلَالِ مِنْ مُعَلِّمِ النَّاسِ وَ مُؤَدِّبِهِمْ	آموزگار و ادب آموزنده، شایسته از آموزگار و ادب آموزنده، مردمان در گرامیداشت شایسته تر است
--	---

مُعَلِّمٌ مبتدا (اسم فاعل) - نَفْسَ مضاف الیه (ه مضاف الیه) - مُؤَدِّبُ اسم مفعول (معطوف) - هَا مضاف الیه (ه مضاف الیه) - أَحَقُّ خبر (ه مضاف الیه) - بِالْإِجْلَالِ خبر (مصدر باب افعال) - مِنْ مُعَلِّمِ جار ومجرور (اسم فاعل) - النَّاسِ مضاف الیه (ه مضاف الیه) - مُؤَدِّبُ مفعول (ه مضاف الیه) - ه مضاف الیه (ه مضاف الیه)

الْحُجَّاجُ يَطُوفُونَ مَرَّاتٍ حَوْلَ بَيْتِ اللَّهِ لِإِدَائِهِ مَتَابِكِ الْحَجِّ	مع گزاران چندین بار برای انجام آداب حج، پیرامون خانه خدا طواف می کنند
--	---

الْحُجَّاجُ مبتدا (ه مضاف الیه) - يَطُوفُونَ خبر (فعل مضارع) - حَوْلَ ظرف مکان (ه مضاف الیه) - بَيْتِ مضاف الیه (ه مضاف الیه) - لِإِدَائِهِ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - مَتَابِكِ مضاف الیه (ه مضاف الیه)

بَيْنَمَا كُنْتُ أَمْشِي، رَأَيْتُ حَادِثًا فِي سَاحَةِ الْمَدِينَةِ	در حالی که قدم می زدم، حادثه ای را در میدان شهر دیدم
--	--

بَيْنَمَا ظرف (ه مضاف الیه) - كُنْتُ ماضی استمراری / صیغه متکلم الوحده (ه مضاف الیه) - رَأَيْتُ (فعل ماضی) - حَادِثًا مفعول (ه مضاف الیه) - فِي سَاحَةِ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - الْمَدِينَةِ مضاف الیه (ه مضاف الیه)

لَوْ لَا الشَّرْطُ لَأَشْتَدُّ الازْدِحَامُ أَمَامَ الْمُتَلَبِّ الرِّيَاضِ	اگر پلیس نبود قطعاً شلوغی در مقابل ورزشگاه بیشتر می شد
---	--

لَأَشْتَدُّ (فعل ماضی باب افتعال) - الازدحام فاعل (مصدر باب افتعال) - أَمَامَ ظرف مکان (ه مضاف الیه) - الْمُتَلَبِّ مضاف الیه (اسم مکان) - الرِّيَاضِ مضاف الیه (صفت)

السَّمَكُ الْمَدْفُونُ نَوْعٌ مِنَ السَّمَكِ فِي إِفْرِيقِيَا، يَسْتَرْ نَفْسَهُ عِنْدَ الْجَفَافِ فِي غِلَافٍ مِنَ الْمَوَادِّ الْمُخَاطَبَةِ الَّتِي تَخْرُجُ مِنْ قِمِهِ وَ يَذْفِنُ نَفْسَهُ تَحْتَ الطِّينِ	ماهی مدفون (دفن شده)، نوعی ماهی در آفریقا است که خودش را هنگام خشکسالی در پوششی از مواد مخاطی که از دهانش بیرون می آید، پنهان می کند و خودش را زیر گل دفن می کند
--	--

السَّمَكُ مبتدا (المدفون صفت) (اسم مفعول) - نَوْعٌ خبر (ه مضاف الیه) - فِي إِفْرِيقِيَا جار ومجرور (ه مضاف الیه) - يَسْتَرْ (فعل مضارع) - نَفْسَهُ مفعول (ه مضاف الیه) - عِنْدَ ظرف (ه مضاف الیه) - الْجَفَافِ مضاف الیه (ه مضاف الیه) - فِي غِلَافٍ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - مِنَ الْمَوَادِّ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - الْمُخَاطَبَةِ صفت (ه مضاف الیه) - الَّتِي تَخْرُجُ صفت (ه مضاف الیه) - مِنْ قِمِهِ جار ومجرور (ه مضاف الیه) - يَذْفِنُ (فعل مضارع) - نَفْسَهُ مفعول (ه مضاف الیه) - تَحْتَ ظرف (ه مضاف الیه) - الطِّينِ مضاف الیه (ه مضاف الیه)

🔴 لغات مهم درس اول

الهة : عبادان (مفرد : إله)	أخضر : حاضر کرد (أخضر / يُخَضِّرُ)	أصنام : بت ها (مفرد : صنم)
أعنى : (أعنى + ن + ی) مرا باری کن (فعل امر از (أعان / يُعِينُ))	أقيم : به پا دار (فعل امر از (أقام / يُقِيمُ))	أقيم و خهلك : روی بیاور
أبر : روشن کن (فعل امر از (أثار ، يُثَرِّ))	إخني : (إخم + ن + ی) مرا حمایت کن (فعل امر از (خي / يَحْمِي))	إكتشف : کشف کرد
الإنشراح : شادمانی	تعب : دوری کرد (مصدر از (تعب / يَتَعَبُ))	تدئين : دینداری
تفت : برانگیختن ، رستاخیز		خفيف : یکتا پرست
خطارة : تمدن	الخط : تفت ، شانس ، نصیب (جمع : الخطوط)	اليسعات : لیخند ها
داء : بیماری	حدث : صحبت کرد (حدث / يُحدثُ)	(مفرد : البسطة)
ثمان : پنج پنج کرد (ثمان / يَتَثمانُ)	يسخن : زندان (جمع : سخون)	شدئ : بیهوده ، باملل ، بی هدف
السلام : آشتی ، صلح	سيرة : روش ، شیوه ی زندگی	شعائر : مراسم ، شعارها
صراع : کشمکش ، مبارزه (مصدر از (صارع ، يُصارعُ))	طين : گِل	خرقوا : بسوزانید
علق : آویزان کرد (علق / يُعلقُ)	قل : گفته شد	(فعل امر از (خرق / يُخرقُ))
كس : شکست (كسر / يَكسِرُ)	(فعل مجهول از (قال / يَقولُ))	عافية : سلامتی
مذوئة : وبلاگ	كثيف : شانه ، کتف (جمع ، اکتاف)	عظم : استخوان
مفسدة : عامل تباهی و فساد	مرصوص : استوار ، محکم	قربان : قربانی ها (جمع : قربان)
لا تَكُونُ : هرگز نباش (لا تَكُنْ + ن) (فعل نهي از (كان / يَكُونُ))		قدفوا : انداختند (قدف / يُقدِفُ)
		المحيب : احابت کننده ، پاسخ دهنده
		نقوش : کنده کاری ها ، نگاره ها
		(مفرد : نقش)

لغات مهم درس دوم

إِشْتَأَقُ : مشتاق شد (إِشْتَأَقَ / يَشْتَأَقُ)

اسْتَعِينُوا : کمک بگیرید (اسْتَعَانَ / يَسْتَعِينُ)

أَتَمَّنَى : آرزو دارم (تَمَنَّى / يَتَمَنَّى)

بُنِيَ : پسرکم

أُمَاهُ : مادر جان ، ای مادرم

التَّلْفَازُ : تلویزیون

بَلَعَ : بلعید (بَلَعَ / يَبْلَعُ)

بُنِيَّةٌ : دخترکم

خَجَّ : طواف کرد (خَجَّ / يَخْجُ)

تَسَافَطُ : افتاد (تَسَافَطُ / يَتَسَافَطُ)

مَرَّ : می گذرد (مَرَّ ، يَمُرُّ)

تَوَلَّى : به درد می آورد / تَوَلَّى رِجْلِي : پام درد می کند (أَلَمَ / يُوَلِّمُ)

الْجَزَارَةُ : تراکتور

رُزْتُ : دیدم (زَارَ / يَزُرُّ)

خَوْلَةٌ : گردش

نَحِيَامٌ : چادرها (مفرد : خِيَمَةٌ)

قِئَّةٌ : قلّه (جمع : قِصَمٌ)

دُمُوعٌ : اشک ها (مفرد : دَمْعٌ)

الْفَمُ : دهان

لَجَأَ إِلَى : پناه برد (لَجَأَ / يَلْجَأُ)

الْفَرَائِسُ : شکارها (مفرد : الفَرِيسَةُ)

كَمَا : همان طور که

مُعْطَلَةٌ : خراب شده

لَا تُهِنُوا : سست نشوید

مَشْهَدٌ : صحنه ، منظره

يُؤْتُونَ : می دهند (آتَى / يُؤْتِي)

(فَعَلَ نَحْيٌ) (وَهَنَ / يَهِنُ)

(جمع : مَشَاهِدٌ)

أَطْلَقَ : رها کرد (أَطْلَقَ / يُطْلِقُ)

مُصْلِحٌ : تعمیر کننده

مَوْقِفٌ : گاراژ (جمع : مَوَاقِفُ)

الْهَوَاةُ : هواداران ، علاقمندان (مفرد :

يَتَعَبَّدُ : عبادت می کند (تَعَبَّدَ / يَتَعَبَّدُ)

مَتَكَّةُ السَّهْمِ : ماهی تیرانداز

الْمَاوِي)

الْمَتَّهَمُ : تیر

الْمُنْتَالِي : پی در پی

لغات مهم درس سوم

الآلاف : هزاران (مفرد : الألف)	إتسع : فراخ شد (إتسع / يتسع)	الاحتیار : برگزیدن (إحتاز / يَحتاز)
أضاف : افزود	أغنى : بی نیاز گردانید	أغناه عنه : او را از آن بی نیاز کرد
(أضاف / يُضيف / إضافة)	(أغنى / يُغنى)	البطاقة : کارت
الأمّنع : لذت بخش تر	أن يَجِدَ : بیابد (وَجَدَ / يَجِدُ)	الحُرّة : آزادی
بَلَغَ : رسید (بَلَغَ / يَبْلُغُ / بُلُوغ)	التَّحدید : محدود کردن ، مشخص کردن (خَدَدَ / يُخَدِّدُ)	تَصَنَّعَ : ورق زد ، سریع مطالعه کرد (تَصَنَّعَ / يَتَصَنَّعُ)
القانونية : دیرستان		
خَصَرَ : محصور کرد (خَصَرَ / يَخْصِرُ)	الحَدیر : شاہان ، لایق	الحُسَر : خسران ، زبان
الحَشِیة : پروا ، ترس	الحمامة : کبوتر	زَخَصَ : ارزان شد (زَخَصَ / يَزْخَصُ)
مَنَعَ : شنا کرد (مَنَعَ / يَمْنَعُ)	خَفَضَ : کم کرد ، تقلیل داد (خَفَضَ / يُخَفِّضُ)	مَنَعَ : بیدار ماند (مَنَعَ / يَمْنَعُ)
المُشیاح : گردشگران		الصَّحفی : روزنامه نگار
ضاقَ : تنگ شد (ضاقَ / يَضِيقُ)	السَّقر : قیمت	عُضَّ : بر هم نهاد (عُضَّ / يَعْضُ)
عَلَا : گران شد (عَلَا / يَعلو)	شَبَّهَ : تشبیه کرد (شَبَّهَ / يُشَبِّهُ)	القاسی : سخت و دشوار
الفَیْد : بند	الظُّروف : شرایط (مفرد : الظُّرف)	الکُتاب : نویسندگان (مفرد : الکاتب)
الجمالات : زمینه ها	فاضل : لایزال شد ، پر شد	المُربَع : ترسناک
المُفَكِّر : اندیشمند	(فاضل / يَفِضُ)	نقص : کم شد (نقص / يَنْقُصُ)
الوائق : مطمئن	فَیَدُوا : به بند آورید (فَيَدُوا / يُفَيِّدُ)	هناک : وجود داد ، آن جا
يُقالُ : گفته می شود	مَرَّزَ : تلخ کرد ، ناگوار کرد	نَشَأَ : پرورش یافت (نَشَأَ / يَنْشَأُ)
(فعل مجهول از (قال ، يَقُولُ))	(مَرَّزَ / يَمَرِّزُ)	الرَّوعاء : ظروف (جمع : الأوعية)

لفات مهم درس چهارم

أَنْكَرَ : انکار کرد (أَنْكَرَ / يُنْكِرُ)	أَحْلَمَ : رؤیاها ، خواب ها (مفرد : حُلِمَ)	الأحبال الصوتية : تارهای صوتی (مفرد : خَبِلَ)
إِدْعَى : اذعا کرد (إِدْعَى / يَدْعِي)	إِحْلَالَ : گرمی داشتن	أَنْبَتَ : رویانید ، رشد داد ، پرورش داد
بَالِغَ : بسیار	إِسْتَلَمَ الْخَشَرَ : به سنگ دست کشید	إِذْ : ناگهان ← إِذْ حَاءَ : ناگهان آمد
نَقَى : پرهیزگار ، باتقوا	بَيْتَمَا : در حالی که	بَطَحَاءَ : دشت مگه
خَفَافَ : خشکی	حَافٍ : خشک	فَرَزَدَ : نافرمانی کرد (فَرَزَدَ / يَفْرِذُ)
زُغِبَ فِی : علاقه داشت به ، تمایل داشت به (زُغِبَ / يَزُغِبُ)	جَلَّ : بیرون از حالت احرام است (مربوط به اصطلاحات حج است)	خَهَرَ : آشکار کرد (خَهَرَ / يَخْهَرُ)
زَعَى : چرید	زَخَلَ : سفر کرد (زَخَلَ / يَزْخُلُ)	دُبَّ : حرس ← دُبَّ الباندا : حرس باندا
مُشَوَّرَ : دیوار	زَمَرَ : غماد ، سبیل (جمع : زُمُور)	دارِخَة : عامیانه
صَفَا : تخته سنگ (در این درس)	شَدَائِدَ : سختی ها (مفرد : شَدِيدَة)	سَهْلَ : دشت (در این درس)
عَاصِمَة : پایتخت (جمع : عَوَاصِم)	طَافَ : طواف کرد (طَافَ ، يَطُوفُ)	ضَائِرَ : زبان رساننده ، آسیب زننده
غِلَافَ : پوشش ، پوسته	كِسَاءَ : جامه ، لباس	عَرَبَ : عرب
لَزِمَ : همراه چیزی شد ، به چیزی آویخت (لَزِمَ ، يَلْزِمُ)	عَلِمَ : بزرگ قبیله ، پرجم ، شناخته شده	کِيارَ : بزرگان (مفرد : کَبِير)
مَذَخَ : ستایش کرد (مَذَخَ / يَمْذَخُ)	الْتَمِيمَ : فرومایه ، پست	لَزِمَ الْقَنَامَ : خوابید ، خواب را رها نکرد
يُصَادُ : صید می شود	نَصَبَ : نصب کرد ، بر پا کرد	وَطَأَ : گام ، قدم ، جای پا
(فعل مجهول از (صَادَ / يَصِيدُ))	(نَصَبَ / يَنْصُبُ)	نَالَ : به دست آورد (نَالَ / يَنَالُ)
يَكَاذُ : نزدیک است (كَاذَ / يَكَاذُ) :	يَغْمُرُ : عمر می کند ، ماندگار می شود	مُدَّ : بکش ، دراز کن
به عنوان یک فعل کمکی همراه افعال مضارع می آید .	(غَمَرَ / يَغْمُرُ)	(فعل امر از (مَدَّ ، يَمُدُّ))
		نَقَى : پاک ، خالص
		مَوَادَّ التَّحْمِيلِ : مواد آرایشی

کلمات مترادف دوازدهم

معنی	مترادف	کلمه
کمک کرد	سَاعَدَ	أَعَانَ
روشن کرد	أَضَاءَ	أَنَارَ
شادی	السُّرُور	الانِّشْرَاح
رستاهیز	قِيَامَة	بَغَتْ
دوری کردن	ابْتِعَاد	تَجَنَّبَ
صحبت کرد	كَلَّمَ	خَدَّتْ
سوزاند	أَشْعَلَ	خَرَّقَ
پکناهرست	مُؤَحَّد	خَنِيفَ
بیماری	مَرَضَ	دَاءَ
بیهوده	عَبَثَ	سُدَى
شناخت	أَسْرَعَ / عَمِلَ	سَقَى
مبارزه	كَيْفَاح	صِرَاعَ
سلامتی	سَلَامَة	عَاقِبَة
پرتاب کرد ، انداخت	رَمَى	قَذَفَ
محکم	سَدِيدَ	مَرصُوصَ

درس اول

غار	كَهْف	غار	درس دوم
شکار	الصَّيْد	الْقَرْيَة	
پناه برد	عَادَ	جَاءَ	
شیفته ، مشتاق	مُعْجَب	مُشْتَق	
صحنه ، منظره	الْمَنْظَر	الْمَشْهَد	
دستدار ، علاقمند	المُحِبِّ / الرَّائِب	الْهَوَى	
می دهد	يُعْطِي	يُؤْتِي	
به درد می آورد ، آزار می دهد	يُزْعِج	يُؤِمُّ	
می بیند	يُشَاهِدُ	يُرَوِّد	
می گذرد ، عبور می کند	يُعْبُرُ	يَمُرُّ	درس سوم
زهاد کرد ، افزود	زَادَ	أَضَافَ	
لذت بخش تر	الْأَلَذُّ	الْأَمْنَعُ	
انتخاب کردن	الِاتِّخَاب	الِاحْتِيَار	
اطمینان	الثَّقَة	الإِطْمِئْنَان	
شاهان ، لایق	الِلَاتِق	الِجَدِير	
گمان کرد ، پنداشت	عَسِبَ	طَلَّ	
لیریز شد ، پر شد	إِشْتَلَّ	فَاضَ	
ظرف	الْكَأْس	الْوَعَاء	
آشکار می شود	يَتَبَيَّنُ	يُظْهَرُ	

کلمات متضاد دوازدهم

کلمه	معنی کلمه	متضاد	معنی متضاد
بَحْتَب	دوری کردن	تَقَرُّب	نزدیک شدن
خَرَقَ	سوزاند	أَطْفَأَ	خاموش کرد
خَنِيفَ	یکتاپرست	مُشْرِك	مشرک
داء	بیماری	شِفَاء	درمان
مِیرَاع	کشمکش	سِلْم	درمان

درس اول

کلمه	معنی کلمه	متضاد	معنی متضاد
أَقْوَاء	نیزومندان	ضَعْفَاء	ضعیفان
بُنَى	پسرم	بُنَى	دخترکم
تَسَاقَطَ	افتاد	تَصَاعَدَ	بالا رفت
خَرَبَ	خراب کرد	صَلَحَ	تعمیر کرد
الغالب	چیره ، مسلط	الغائب	شکست خورده
مُغْطَل	خراب شده	مُصْلَح	تعمیر شده
وَقَرَنَ	مست شد	شَدَّ	محکم شد
لَوِّمَ	به درد می آورد	يُهْدِي	آرام می کند
بِیْکِی	گیره می کند	يُضْحِكُ	می خندد

درس دوم

درس سوم

کلمه	معنی کلمه	متضاد	معنی متضاد
الْأَقْسَى	سخت تر	الْأُسْهَلُ	آسان تر
الْأَنْفَعُ	سودمند تر	الْأَضَرُّ	مضرتر
الْجَمَالُ	زیبایی	الْقُبْحُ	زشتی
فَاضٍ	پر شد	فُرِغَ	عالی شد
الْفَاسِيَةُ	سخت و دشوار	السَّهْلَةُ	آسان
وَبَدَأَ	یافت ، پیدا کرد	فَقَدَ	گم کرد ، از دست داد
يُزْهِقُ	ارزان می شود	يُغْلُو	گران می شود

درس چهارم

کلمه	معنی کلمه	متضاد	معنی متضاد
تَمَرَّدَ	نافرمانی کرد	أَطَاعَ	اطاعت کرد
خَفَرًا	آشکار کرد	سَتَرَ	پنهان کرد
الشَّدِيدَةُ	سختی	السَّهْوَةُ	آسانی
الضَّائِرُ	زبان رساننده	الْتَّائِعُ	سودمند
الْكِبَارُ	بزرگان	الصُّغَارُ	کوچک تر ها
الْمُنِيمُ	پست	الْكَرِيمُ / الشَّرِيفُ	بزرگووار
مَدَّحٌ	ستایش کرد	ذَمٌّ	نکوهش کرد
نَالٌ	به دست آورد	فَقَدَ	از دست داد

جمع های مکسر عربی دوازدهم

معنی	مفرد	جمع مکسر
سرود	أَنْشُودَة	أَنَاشِيد
بخت	خَطٌّ	خَطَطٌ
بت	مَنْم	أَصْنَام
استخوان	عَظْم	عِظَام
تبر	فَأْسٌ	فُؤُوس
قربانی	قُرْبَان	قُرَابِين
شانه	كَيْفٌ	أَكْصاف
کنده کاری ، نگاره	نَقْشٌ	نُقُوش

درس اول

معنی	مفرد	جمع مکسر
چادر	خَيْمَة	خِيَام
پا	رِجْلٌ	أَرْجُلٌ
شکار	فَرَسَة	فُرَاسِس
قله	قِمَّة	قِمَم
صحنه	مَشْهَدٌ	مَشَاهِد

درس دوم

ایستگاه	مَوقِف	مَواقِف	
علاقه‌مند	هاوِی	هُوَاة	

معنی	مفرد	جمع مکسر	درس سوم
شرط	ظَرْف	ظُرُوف	
نویسنده	کاتب	کُتَّاب	
منبع	مَصْدَر	مَصادِر	

معنی	مفرد	جمع مکسر	درس چهارم
تار ، بند	خِیَل	اَخیال	
رؤیا	خُلَم	اَخلام	
نماد ؛ سمبل	رَئِز	رُؤُوز	
سختی	شَدیدَة	شَدائِد	
پایتخت	عاصِمَة	عَواصِم	
بزرگ	کَبیر	کِیار	

اصطلاح	معنی	اصطلاح	معنی
أَقِمْ وَجْهَكَ	روی آور	علم الآثار	باستان شناسی
مَأْتَر	مفاخر ، افتخارات	النُّقُوشُ وَ الرُّسُومُ	نگاره ها و نقاشی ها
الثَّمَائِلُ	تندیس ها ، بیکره ها	دَارُ التَّمثِيلِ	تماشاخانه ، اپرا
الشُّعَائِرُ	مراسم	أَنْ يُتْرَكَ سُدىً	بیپرده رها شوند
بَدَأَ الْقَوْمُ يَتَهَامَسُونَ	قوم شروع به یچ یچ کردند	إِذَا نُدى	هرگاه صدا زده شود
يَوْمَ الْبَعْثِ	روز رستاخیز / قیامت	كَأَنَّهُمْ بَنِيَانٌ مَرْصُوصٌ	گویی آنان ساختمانی استوارند
لَا عِلْمَ لَنَا	هیچ دانشی نداریم	سِنَّ عَرِيضَةً	لبه ، پهن
يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ	به جای خدا پرستیده می شود	مِنْ طِينَةٍ	از تکه گلی
عَظْمٌ وَ عَصَبٌ	استخوان و پی	المُفْسَدَةُ	مایه ، تباهی
مَدَوْنَةُ مَدْرَسَتِكَ	وبلاگ مدرسه ات	تَمُرُّ أَمَامَ عَيْنَيْ ذِكْرِيَانِي	خاطرانم از جلوی دیدگانم میگذرند
يَا بَنِيَّ	ای دخترکم	تَوَلَّمْنِي رَجُلِي	بایم درد می کند
أَمَامَ التَّلْفَازِ	جلوی تلویزیون	الْمُتَقَرِّجُونَ	طرفداران
لَا تَهْتُوا	بست نشوید	كَانُوا وَاقِفِينَ	ایستاده بودند
سَيَارَتُنَا مُعْطَلَةٌ	ماشین خراب شده ، ما	مُصْلِحُ السَّيَّارَاتِ	تعمیر کار ماشین ها
مَوْقِفُ تَصْلِيحِ السَّيَّارَاتِ	گاراژ تعمیر ماشین ها	قَبِدُوا	به بند بکشید
التَّحْدِيدُ فِي الْإِخْتِيَارِ	محدودیت در انتخاب	أَنَا وَالْقَى	من مطمئنم
تَصَفَّحَ الْكِتَابَ	کتاب را سریع ورق زد و مطالعه کرد	جَدِيرًا بِالْعَنَاءِ	قابل توجه است ، شایسته ، توجه است
الصَّخْفَى	روزنامه نگار	الظُّرُوفُ الْقَاسِيَةُ	شرایط سخت
الْمَرْحَلَةُ الْإِبْتِدَائِيَّةُ	دوره ابتدایی	الْثَانَوِيَّةُ	دبیرستان
كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ	هر ظرفی پر می شود / تنگ میشود	قُبِيلٌ	کمی پیش از
سُمَيْكَاتٌ	ماهی های کوچک	طَبَقًا لِإِرَادَتِهِ	براساس خواسته اش
الْحَرْبُ الْمَفْرُوضَةُ	جنگ تحمیلی	إِنْتِصَارُ الثَّوْرَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ	پیروزی انقلاب اسلامی
النَّاسُ الْأَبْرِيَاءُ الْعَزَلُ	مردم بی گناه بی سلاح	سَاحَاتِ الْقِتَالِ	میادین جنگ
مُهَاجِمَةُ الْأَسْوَدِ	هجوم شیران	الْمُشْتَرِدُونَ	آوارگان

چه بانوی دلاوری	یا لها من امرأة بطله	غافلگیرانه	على حين غفلة
اوضاع متشنج، بحرانی	الأوضاع الحرجة	روابط فرهنگی	علاقات ثقافية
رزمندگان، جنگجویان	المقاتلون	انقلاب آن را به جا گذاشت	خلقتها الثورة
جنگ جهانی	الحرب العالمية	از نظر شما	برایک
کشتار، قتل عام	مجازرة	تنگ نیست	ليس عاراً
اشغال شده	المحتلة	قصاب	جزار
رژیم بعثی	النظام البعثی	اشغال	الإحتلال
پند و بند گرفتن	العبرة و الاعتبار	نیروهای اشغالگر	جیوش محتلة
خواب او را رها نکرد	لزمه المنام	خوابید	لزم المنام
دشت و تخته سنگ	السُّهل و الصُّفا	پایت را دراز کن	مُدِّ رجلک
با کمک	مُستعيناً بِـ	معلم خودش	معلم نفسه
دوره، اموی	العصر الأموي	دشت مکه	البطحاء
بیرون احرام	الجل	خود را به نادانی زدن	التجاهل
فروپاشی، تجزیه	تحلیل	ماه های غیر حرام	الأشهر الحَلْ
از دودمانم	من ذُرِّيَّتِي	کار بر او دشوار آمد	شئ عليه الأمر
عروس دریایی	فتنديل البحر	خرچنگ	الشرطان
طرفداران، شیفتگان	هواة	نیش درد آور	لَسعة مؤلمة
منجلاب، جهنم	هاوية	طرفداران فوتبال	هواة كرة القدم
خشکسالی	جاف	هنگام خشکسالی	عند الجفاف
خشکانیدن، خشک شدن	تجفیف	خشک شده	مُجفَّف
به خواب عمیقی فرو می رود	ينام نوماً عميقاً	خودش را دفن می کند، خودش را پنهان می کند	يَدْفِنُ نفسه
تو را آرامش بهتری	أنت خير هدوة	دارای دو چنگک	ذو الکلابتين
هیچ راه گریزی از آن نیست	لا فِرازَ منه	درجیزی که به او مربوط نمیشود	في ما لا يُعْنِيه
ملتی پاک نژاد	شعباً طيب الأعراق	در روزی توفانی	في يوم عاصف
از مرزهای شبه جزیره	عَن حدود شبه الجزيرة	رمی دارد که میزند (نیش دارد)	لَه عِرْقٌ يَنْبِضُ
بیشتر از آثار علمی شان	مُعْظَم آثارهم العلمية	تلاش بسار نمودند	يَبْذُلُوا وَجْهًا
دولتش رفتنی است	دولته ذاهبة	قیامت برپا می شود	تقوم الساعة
پس بر یتیم قهر نکن	اليتيم فلا تقهر	چهره هایی شاداب	وجوه ناضرة
پا را می لغزاند	يَزِلُّ القدم	پس او را نزل	فلا تَنْهَرْ
پس با آنان مدارا کن و ایشان را راضی نما	فدارهم و أرضهم	شکوفه، گل هایش	لور وروده

یا مجیب الدعوات	ای برآورنده دعاها	إِجْمِنِ و احم بلادی	مرا و کشورم را پشتیبان باش
حياةً مَلِيئَةً بِالنَّجَاحِ	زندگی سرشار از موفقیت	الشَّرْطَى	پلیس
الشَّرْطَةُ	اداره ، پلیس	طَبَعُهُ فِي مَطْبَعَةٍ	آن را در چاپخانه چاپ کرد
الأعشاش	لانه ها	مَا مِنْ شَيْءٍ	چیزی نیست

متشابهات درس اول عربی دوازدهم

شعائر (مراسم) / شُعْرَاء (شاعران) / شَعَرَ (احساس کرد)
إِهْتِمَام (توجه) / أَهَمَّ (مهمترین) / هَامَ (تشنه شد)
نَادَى (صدا زد) / مُنَادَى (صدا زننده) / نَدَاء (صدا)
قَتَلَ (کشت) / قَاتِل (جنگید) / قَاتِل (کشنده) / مَقْتُول (کشته شده)
أَكْرَمَ (گرامی داشت) / كَرِيم (بخشنده) / مُكْرَم (گرامی داشته شده)
عَظَّمَ (استخوان) / عَظِيم (بزرگ)
دَاء (بیماری) / دَوَاء (دارو) / أَدَّى (ایفا کرد)
سَوَاء (یکسان) / سَوَى (به جز)

متشابهات درس دوم عربی دوازدهم

عَام (سال) / عَامَ (عمومی)
مَرَّ (گذشت) / مَرَّرَ (تلخ کرد)
قِمَّة (قُلَّة) / قِلَّة (کمی) / قَلِيل (کم)
رَجُل (پا) / رَجُل (مرد)
بَغَتْ (رستاخیز) / عَبَث (بیهوده)
قَامَ (برخاست) / أَقَامَ (به پا داشت) / قَامَ (استوار)
ذَاقَ (چشید) / أَذَاقَ (چشانند) / ذَائِقَة (چشنده)
عُطِّلَ (تعطیلی) / مُعْطَلَة (خراب شده)

جُرْ (کشید) / جَرَّاء (تراکتور) / خَرَّاء (گرما)

📖 متشابهات درس سوم عربی دوازدهم

کُتَّاب (نویسندگان) / کاتِب (نویسنده) / کِتَاب (کتاب) / کِتَابَة (نوشتن)

وَجَدَ - يَجِدُ (یافت) - يُوْجَدُ (یافت می شود) / أَوْجَدَ ، يُوجَدُ (پدید آورد)

أَغْنَى (بی نیاز گرداند) / غَنَّى (آواز خواند) / غَنَى (بی نیاز)

جَدِير (شایسته) / جِدَار (دیوار) / جَوَار (گفت و گو)

نَشَأَ (پرورش یافت) / شَاءَ (خواست)

الْحُرَّ (آزاده) / الْحُرِّيَّةَ (آزادی) / الْحَرَّ (گرما)

بسم الله الرحمن الرحيم

قواعد درس یک عربی دوازدهم

حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ و «لا» ی نفی جنس

تذکر: قسمتهایی که با رنگ سبز نوشته شده مخصوص رشته انسانی است.

نواسخ: نواسخ جمع ناسخ به معنای از بین برنده و عوض کننده هست و در اصطلاح کلماتی هستند که به اول جمله اسمیه می آیند و علامت آخر مبتدا یا خبر را تغییر می دهند و عبارتند از:

(۱) افعال ناقصه (۲) حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ (۳) «لا» ی نفی جنس

(۱) افعال ناقصه: قواعد درس هفتم کلاس یازدهم هست. این افعال عبارت بودند از: کان، صار، أصبح، لیکن. این افعال علامت آخر خبر را تغییر می دادند.

(۲) حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ: به اول جمله اسمیه می آیند و علامت آخر مبتدا را تغییر می دهند؛ در این موقع به مبتدا، اسم حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ و به خبر، خبر حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ گفته می شود.

اسم حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ همیشه منصوب است.

و علامت آخر آن عبارتند از: —، یَن، یَنْ، اِنَّ، اِنَّ

حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ عبارتند از: اِنَّ، اَنْ، کَانَ، لَعَلَّ، لَیْتَ، لَکِنْ.

اِنَّ اللهَ عَالِمٌ. اِنَّ: از حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ

الله: اسم اِنَّ (و منصوب)

عالم: خبر اِنَّ (و مرفوع)

لَیْتَ الْمُسْلِمِیْنَ مُتَّحِدُوْنَ. لَیْتَ: از حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ

المسلمین: اسم لَیْتَ (و منصوب)

متحدون: خبر لَیْتَ (و مرفوع)

لَعَلَّ الطَّالِبَاتِ حَاضِرَاتٌ فِی الْمَدْرَسَةِ. لَعَلَّ: از حروف مُشَبَّهَةٌ بِالْفِعْلِ

الطالبات: اسم لَعَلَّ (و منصوب)

حاضرات: خبر لَعَلَّ (و مرفوع)

معانی این حروف:

- **اِنَّ:** برای تأکید به کار می رود و به معنای «حَتَمًا، قَطْعًا، هَمَانَا،» است. مثال:

إِنَّ الله لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ: **بی گمان** خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند.

نکته ۱) گاهی **إِنَّ** در اول کلام، تکیه کلام هست و نیازی به ترجمه آن نیست.

نکته ۲) «إِنَّمَا» به معنای (فقط، تنها، منحصرأ، ...) است. مثال:

إِنَّمَا اللهُ عَالَمٌ: فقط خداوند عالم است.

أَنَّ: به معنای «که» است و برای وصل دو جمله به کار می‌رود. مثال:

قَالَ أَكْبَرُ أَنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ: گفت می‌دانم **که** خدا بر هر چیزی تواناست.

نکته ۱) گاهی حرف «لِ» به اول **أَنْ** می‌چسبد و معنای «زیرا، برای اینکه» می‌دهند. مثال:

لِمَاذَا ذَهَبْتَ إِلَى الْمَلْعَبِ؟ لِأَنِّي أُرِيدُ أَنْ أَشَاهِدَ الْمُبَارَاةَ. چرا به ورزشگاه رفتی؟ برای اینکه می‌خواستم مسابقه را تماشا کنم.

نکته ۲) چهار حرف «إِنَّ، أَنْ، إِنْ، أُنْ» تقریباً مشابه هم هستند مخصوصاً اگر علامت و حرکات نداشته باشند می‌توانند اشتباه واقع شوند. دقت در موارد زیر ما را از اشتباه باز می‌دارد.

إِنَّ (حتماً): حرف مشبّهة بالفعل است و بعد از آن اسم می‌آید.

أَنَّ (که): حرف مشبّهة بالفعل است و بعد از آن اسم می‌آید.

إِنْ (اگر): از ادوات شرط است و بعد از آن فعل می‌آید.

أَنْ (که): بعد از آن فعل مضارع می‌آید و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

كَأَنَّ: به معنای «گویی، مثل اینکه، مانند» است و بیشتر برای تشبیه به کار می‌رود. مثال:

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ: **گویی** آنها یاقوت و مرجانند.

لَيْتَ: به معنای «کاش» و بیاتگر آرزو است و به صورت «يَا لَيْتَ» هم به کار می‌رود. حرف «يا» در اینجا حرف تنبیه نامیده می‌شود. مثال:

و يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرِيًّا: و کافر می‌گوید: **ای کاش** خاک بودم.

لَيْتَ التَّلَامِيذِ حَاضِرُونَ: **کاش** دانش آموزان حاضر بودند.

لَعَلَّ: به معنای «شاید، امید است» است و برای رجا و امید به کار می‌رود. مثال:

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ: **بی گمان** ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم **شاید (امید است)** شما خرد ورزی کنید.

نکته ۱) فعل مضارع بعد از «لَيْتَ، لَعَلَّ» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

لَيْتَ الطَّالِبِ يَنْجَحَ: کاش دانش آموز قبول شود. (بجای فعل مضارع است بعد از لیت)

لَعَلَّ الْمُسْلِمُونَ يَتَّحِدُونَ: شاید مسلمانان متحد شوند. (يَتَّحِدُونَ فعل مضارع است بعد از لَعَلَّ)

نکته ۲ فعل ماضی بعد از «لَئِيتَ» به صورت ماضی بعید یا ماضی استمراری یا ماضی التزامی ترجمه می‌شود. مثال:

لَئِيتَ الطَّالِبَ **اجْتَهَدَ**: کاش دانش آموز تلاش کرده بود، تلاش می‌کرد، تلاش کرده باشد. (اجْتَهَدَ فعل ماضی بعد از لَئِيتَ)

لَكِنَّ: به معنای «ولی» و برای کامل کردن پیام و رفع ابهام جمله قبل از خودش به کار می‌رود. مثال:

الطَّالِبُونَ يَتَجَحَّوْنَ **لَكِنَّ** الَّذِينَ يَجْتَهِدُونَ: دانش آموزان موفق می‌شوند **اما** آنهایی که تلاش می‌کنند.

نکته اگر در لَكِنَّ حرف «ن» ساکن باشد و تشدید نداشته باشد، حرف مشبَّهٌ بالفعل نیست. (لَكِنَّ)

۳ «لا»ی نفی جنس: بر سر اسم وارد می‌شود و غالباً آن اسم، **فتحه** می‌گیرد و اسم لای نفی جنس نامیده می‌شود و بعد از آن خبر لای نفی جنس می‌آید. این لا معنی **(هیچ نیست)** می‌دهد.

نکته اسم لا «تنوین و ال» نمی‌گیرد.

لا لباس أجمل من العافیه: **هیچ** لباسی زیباتر از عافیت **نیست**.

لا: لای نفی جنس

لباس: اسم لای نفی جنس

أجمل: خبر لای نفی جنس

لا طالب فی المدرسة: **هیچ** دانش آموزی در مدرسه **نیست**.

نکته غالباً خبر لا حذف می‌شود. لا شك: **هیچ** شکی نیست.

انواع لا:

الف) لای جواب به معنی نه: در جواب «هل، أ»: هل ذَهَبْتَ؟ لا.

ب) لای نفی مضارع: لا يَذْهَبُ: نمی‌رود.

ج) لای نهی: لا تَذْهَبُ: نرو.

د) لای عطف: دو اسم را به هم عطف می‌دهد. جاء محمدٌ لا عليّ.

بسم الله الرحمن الرحيم

قواعد درس دوم عربی دوازدهم ریاضی تجربی

حال

تعریف حال: کلمه یا کلماتی هستند که حالت یک اسم (غالباً فاعل یا مفعول) را بیان می‌کند و بعد از اتمام کلام می‌آید و جزء ارکان اصلی جمله نیست.

مرجع حال: فاعل یا مفعول که حال، حالت آن را بیان می‌کند، مرجع حال نامیده می‌شود. مرجع حال همیشه **معرفه** است.

نکته: حال باید از لحاظ عدد و جنس با مرجع حال مطابقت کند.

مثال: جاء الطفل ضاحكاً: کودک، خندان آمد. در این جمله ضاحكاً: حال، و الطفل: مرجع حال است. جاءت الطفلات ضاحكات: کودکان، خندان آمدند. ضاحكات: حال و الطفلات: مرجع حال است.

انواع حال: (۱) حال مفرد (۲) حال جمله

(۱) **حال مفرد:** یک کلمه به صورت تک اسم و نکره است.

- تک اسم (جمله نیست)

شرایط حال - نکره

مفرد - اسم فاعل یا اسم مفعول یا یکی از وزنهای فاعل، فاعل

- علائم آخر: —، ین، ین، اب

مثال: رأيت الرجل مسروراً. رأيت الرجلين مسرورين. رأيت الرجال مسرورين.

رَأَيْتُ الْإِمْرَأَةَ مَسْرُورَةً. رَأَيْتُ الْإِمْرَأَتَيْنِ مَسْرُورَتَيْنِ. رَأَيْتُ النِّسَاءَ مَسْرُورَاتٍ.

نکته ۱ هرگاه دو اسم پشت سر هم بیاید هر دو معرفه یا هر دو نکره باشند معمولاً موصوف و صفت هستند مثل مثال اول و دوم در پایین؛ اما اگر اولی معرفه و دومی نکره باشد، اولی مرجع حال و دومی حال می‌باشد مانند مثال سوم.

جاء الطالبُ الفَرَحُ. **صفت** جاء طالبُ فَرَحٍ. **صفت** جاء الطالبُ فَرِحاً. **حال**

دانش آموز خوشحال آمد. دانش آموز خوشحالی آمد. دانش آموز، خوشحال آمد.

نکته ۲ حال هر چند مثنی یا جمع باشد، مفرد ترجمه می‌شود.

۲) حال جمله یا جمله حالیه: گاهی حال به صورت جمله می‌آید؛ لذا هرگاه بعد از اتمام کلام و بعد از اسم معرفه جمله ای بیاید و حالت آن اسم را نشان دهد، جمله حالیه است.

مثال: شاهدتُ التَّلَامِيذَ يُكْتَبُونَ دُرُوسَهُمْ: دانش آموزان را دیدم در حالی که درسهایشان را می‌نوشتند.

دخلَ الطَّالِبُونَ الصَّفَّ وَ هُمْ ضاحِكُونَ: دانش آموزان داخل کلاس شدند در حالی که می‌خندیدند.

هر دو جمله حالیه

نکته ۱ جمله حالیه هر گاه از نوع جمله اسمیه باشد، یا فعلیه باشد و ما قبل فعل حرف (قَدْ) باشد؛ قبل از آنها یک (و) می‌آید که به آن **واو حالیه** می‌گویند. **واو حالیه**

نکته ۲ به سه جمله زیر دقت کنید:

المُعَلِّمُ يَكْتُبُ كِتَابَهُ: معلم کتابش را می‌نویسد.

رَأَيْتُ مُعَلِّمًا يَكْتُبُ دَرْسَهُ. معلمی را دیدم که کتابش را می‌نوشت.

رَأَيْتُ الْمُعَلِّمَ يَكْتُبُ دَرْسَهُ. این معلم را دیدم در حالی که کتابش را می‌نوشت.

در جمله اول فعل (يَكْتُبُ) تمام کننده جمله است یعنی بعد از اتمام کلام نیامده و نمی‌توانیم آن را از جمله حذف کنیم و نقش خبر دارد. اما این فعل در دو جمله دوم بعد از اتمام کلام آمده یعنی توضیح اضافی هست اما در جمله دوم بعد از اسم نکره آمده لذا نقش صفت (جمله وصفیه) و در جمله سوم بعد از اسم معرفه آمده لذا نقش حال (جمله حالیه) دارد.

ترجمه جملات حالیه: در ترجمه جملات حالیه قید (در حالی که) را می‌آوریم و با توجه به شرایط جمله حالیه و جمله ماقبل آن به صورت موارد زیر ترجمه می‌کنیم:

الف) فعل ماضی + فعل ماضی — ماضی ساده یا بعید

خَرَجَ الطَّالِبُ مِنَ الصَّفِّ وَ قَدْ كَتَبَ دُرُوسَهُ:

دانش آموز از کلاس خارج شد در حالی که دروسش را **نوشته بود**.

ب) فعل ماضی + فعل مضارع — ماضی استمراری

رَأَيْتُ الرَّجُلَ وَ هُوَ يَذْهَبُ إِلَى بَيْتِهِ:

آن مرد را دیدم در حالی که به خانه‌اش **می‌رفت**.

نکته ۱) حال غالباً با استفاده از (کَيْفَ) سنوال می‌شود و جمله‌ای که با (کَيْفَ) سنوال می‌شود غالباً در جوابش حال می‌آید. مثال: **كَيْفَ ذَهَبَ الطَّالِبُ؟ ذَهَبَ مَسْرُوراً.**

نکته ۲) کلمات (جَمِيعاً، مَعاً، قَانِلاً، وَحْدَ) اگر در جملات پس از اتمام کلام بیایند همیشه نقش حال دارند.

بسم الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قواعد درس سوم عربی دوازدهم تجربی ریاضی

إِسْتِثْنَاءٌ، حَصْرٌ

الف) استثناء: عبارت است از خارج کردن اسمی از حکم جمله به وسیله ادات استثناء. این جملات میتوانند مثبت یا منفی باشند.

۱) مُسْتَثْنَى مِنْهُ: قبل از ادات استثناء واقع شده و مستثنی از داخل آن جدا می‌شود.

مستثنی منه، نقش و محل اعرابی به شمار نمی‌آید.

ارکان

۲) ادات استثناء: إلّا

۳) مُسْتَثْنَى: اسمی است که بعد از ادات استثناء واقع شده و از حکم جمله و از داخل

استثناء

مستثنی منه جدا می‌شود. مستثنی، نقش و محل اعرابی به شمار می‌آید.

مثال:

مستثنی منه: الطُّلَابُ

حَضَرَ الطُّلَابُ فِي الْمَدْرَسَةِ إِلَّا عَلِيًّا.

ادات استثناء: إلّا

مُستثنى: عَلِيًّا

لَا يَذْهَبُ الطُّلَابُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ إِلَّا مَرِيحًا.

كُلُّ شَيْءٍ يَرْخَصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ؛ فَإِنَّهُ إِذَا كَثُرَ غَلَا.

ب) حصر: در جملات استثناء اگر ۱. جمله با ادوات نفی مثل «ما، لا، لم، لن، لیس» شروع شود و ۲. مُسْتَنْثی منه در جمله حذف شده باشد، دیگر جمله استثناء نیست بلکه حصر است. قاعده حصر اختصاص دادن چیزی به کسی یا موضوعی است. در این جملات، جمله قبل از **إِلَّا** ناقص است و بوسیله کلمه بعد از **إِلَّا** کامل می‌شود. کلمه بعد از **إِلَّا** هم دیگر نقش مُسْتَنْثی ندارد بلکه نقش‌های دیگری از قبیل فاعل، مفعول، خبر و.... را می‌گیرد. در ترجمه این جملات از قیودی نظیر «فقط، تنها، منحصر و....» استفاده می‌کنیم.

خلاصه ← جمله منفی که مُسْتَنْثی منه ندارد و ناقص است + **إِلَّا** اسمی که مُسْتَنْثی نیست.

قلمرو محمد

حضور

مثال: ما خَضَرَ فِي الْمَدْرَسَةِ إِلَّا مُحَمَّدٌ:

فقط محمد در مدرسه حاضر شد.

لَا يَنَاسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ: فقط قوم کافر از رحمت خداوند مأیوس می‌شوند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قواعد درس چهارم عربی دوازدهم ریاضی تجربی

مفعول مطلق

مفعول مطلق: مفعول مطلق مصدری است از جنس فعل جمله (هم ریشه، هم باب) که در پایان جمله می-آید و انجام فعل را تأکید یا نوع انجام فعل را بیان می‌کند. مثال: **كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا** در این جمله **تَكْلِيمًا** مصدر فعل «كَلَّمَ» است و **مفعول مطلق** محسوب می‌شود.

انواع مفعول مطلق: (۱) مفعول مطلق تأکیدی (۲) مفعول مطلق نوعی

(۱) **مفعول مطلق تأکیدی:** برای تأکید بر فعل جمله و از بین بردن شک و تردید در مورد فعل، بکار می‌رود و به صورت تنها و بدون صفت و مضاف‌الیه در پایان جمله می‌آید. علامه آخر آن «أ، ؤ، هـ» هست و در ترجمه آن از قیودی نظیر **«حَتْمًا قَطْعًا مُسَلِّمًا بِي شَكٍّ وَ...»** استفاده می‌شود. مثال: **كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا:** خداوند با موسی قطعاً سخن گفت.

يَجْتَهِدُ الطَّالِبُ الْمُجْدُّ فِي دُرُوسِهِ اجْتِهَادًا: بی شک دانش‌آموز کوشا در درسهایش تلاش می‌کند.

يَرْغَبُ الْمُؤْمِنُ إِلَى الصَّلَاةِ رَغْبَةً: مؤمن حتماً به نماز شیفته می‌شود.

(۲) **مفعول مطلق نوعی:** نوع انجام فعل را بیان می‌کند و آن زمانی هست که پس از مصدر یا همان مفعول مطلق صفت یا مضاف‌الیه بیاید. علامه آخر آن «أ، ؤ، هـ، ـ، ة» است و در ترجمه از کلماتی نظیر **«همانند، همچون، مثل، مانند و...»** استفاده می‌شود یا اینکه صفت یا مضاف‌الیه را به صورت قید ترجمه می‌شود. مثال:

يَجْتَهِدُ الطَّالِبُ الْمُجْدُّ فِي دُرُوسِهِ اجْتِهَادًا عَالِمًا: ← صفت

دانش‌آموز کوشا در درسهایش **همچون عالمان (آگاهانه)** تلاش می‌کند.

يَجْتَهِدُ الطَّالِبُ الْمُجْدُّ فِي دروسه **إِجْتِهَادَ** الْأَمَلِينَ ← مضاف‌الیه

دانش‌آموز کوشا در درسهایش **مثل** **آرزومندان** (**آرزومندانه**) تلاش می‌کند.

يَعِيشُ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا **عَيْشَةَ** الْفُقَرَاءِ ← مضاف‌الیه

بخیل در دنیا **همچون** **فقیران** (**فقیرانه**) زندگی می‌کند.

و يُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ **حِسَابَ** الْأَغْنِيَاءِ ← مضاف‌الیه

و در قیامت **همانند** **ثروتمندان** حساب‌رسی می‌شود.

إِسْتَفْغَرْتُ اللَّهَ **اسْتِغْفَاراً** صَادِقاً ← صفت

از خدا **صادقانه** آمرزش خواستم.

نکته ۱) گاهی مفعول مطلق بدون فعلش می‌آید و معنای فعلش را نیز می‌رساند. مثال:

شُكْرًا: از تو تشکر می‌کنم.

صَبْرًا عَلَى الشَّدَائِدِ: در برابر سختیها صبر کن، صبر کنید، صبر می‌کنیم.....

حَمْدًا لِلَّهِ: خدا را سپاس می‌گوییم، می‌گویید.....

نکته ۲) بعضی از کلمات هستند که همیشه نقش مفعول مطلق دارند. مثال:

أَيْضًا، حَتْمًا، جَدًّا،

نکته ۳) مفعول مطلق جزء ارکان اصلی جمله نیست و حذف آن آسیبی به مفهوم اصلی جمله نمی‌رساند.

رساند.

نکته ۴) ارتباط مفعول مطلق با فعل جمله هست اما ارتباط حال با مرجع حال هست.

